

Rada Nadzorcza
Banku Spółdzielczego w Kolnie
posiedzenie w dniu _____

Zarząd
Banku Spółdzielczego w Kolnie
posiedzenie w dniu _____

**INFORMACJA ILOŚCIOWA I JAKOŚCIOWA
DOTYCZĄCA ADEKWATNOŚCI KAPITAŁOWEJ
Banku Spółdzielczego w Kolnie
wg stanu na 31.12.2017 rok**

Ujawnienie informacji
dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w
zakresie wynagrodzeń, i innych informacji ujawniane zgodnie z Rozporządzeniem
Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w
sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm
inwestycyjnych, część ósma

Spis treści

1.	Informacje ogólne	3
2.	Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku – art. 435 Rozporządzenia CRR	4
2.1	Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykiem Banku	4
2.2	Informacja dotycząca organów Banku	5
2.3	Organizacja zarządzania ryzykiem	5
2.4	Główne rodzaje ryzyka.....	8
3.	Zakres stosowania – art. 436 Rozporządzenia CRR	10
4.	Fundusze własne – art. 437 Rozporządzenia CRR	10
5.	Wymogi kapitałowe – art. 438 Rozporządzenia CRR	11
5.1	Opis stosowanych metod do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych zmian	11
5.2	Wymogi ostrożnościowe w zakresie funduszy własnych	12
5.3	Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe – kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji	13
5.4	Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego	14
5.5	Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego	14
5.6	Kapitał wewnętrzny	14
6.	Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta – art. 439 Rozporządzenia CRR	15
7.	Bufory kapitałowe – art. 440 Rozporządzenia CRR	15
8.	Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia CRR.....	15
9.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia CRR	15
9.1	Definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości	17
10.	Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia CRR	21
11.	Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia CRR	21
12.	Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia CRR	21
13.	Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR	21
14.	Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia CRR	22
14.1	Aktywa finansowe	22
15.	Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisana pozycjom nie uwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia CRR	23
15.1	Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia	23
15.2	Testy warunków skrajnych	24
16.	Ekspozycje na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia CRR	26
17.	Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia CRR	26
18.	Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia CRR	28
19.	Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia CRR	28
20.	Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia CRR	28
21.	Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454 Rozporządzenia CRR	30
22.	Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego art. 455 Rozporządzenia CRR.....	30

Załączniki:

1. Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem.
2. Informacja na temat profilu ryzyka.
3. Informacje z zakresu ryzyka płynności.
4. Informacje z zakresu ryzyka operacyjnego.
5. Oświadczenie Zarządu.

1. Informacje ogólne

Niniejszy dokument, czyli informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Kolnie, zwanego dalej Bankiem. Informacje przedstawiają stan na dzień 31.12.2017 roku. Niniejszy dokument stanowi realizację postanowień Rozporządzenia PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, w zakresie dotyczącym obowiązków i zasad ujawniania informacji przez instytucje, o których mowa w części ósmej „ujawnianie informacji przez instytucje” (dalej: *Rozporządzenie CRR*) i Polityki Informacyjnej Banku Spółdzielczego w Kolnie.

W niniejszej informacji zawarto wszystkie dane dotyczące adekwatności kapitałowej, o których mowa w ww. regulacjach, z wyjątkiem informacji nieistotnych. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, a informacje ogłaszane są na poziomie indywidualnym. Uzupełnieniem ujawnianych informacji zawartych w niniejszym dokumencie przedstawia:

- a) Dodatkowa informacja i objaśnienia do sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Kolnie za 2017 rok,
- b) Sprawozdanie Zarządu z działalności Banku Spółdzielczego w Kolnie za rok 2017.

Dane liczbowe podane są w zaokrągleniu do pełnych tysięcy złotych, bez miejsc po przecinku, o ile nie podano inaczej.

Informacje, które nie są objęte badaniem sprawozdania finansowego przez biegłego rewidenta, zweryfikowane zostały przez właściwe komórki organizacyjne Banku.

Bank Spółdzielczy jest bankiem uniwersalnym. Statutowym terenem działania jest obszar województwa podlaskiego oraz powiatów piskiego i ostrołęckiego. Bank oferuje usługi na rzecz klientów indywidualnych, małych i średnich firm (przedsiębiorstw, w tym rolników indywidualnych) oraz jednostek samorządu terytorialnego. Poza Centralą Bank prowadzi działalność poprzez sieć placówek, prowadzących działalność operacyjną. Wykaz placówek, w których Bank prowadził działalność na 31.12.2017 r. wraz z ich lokalizacją przedstawiono w tabeli.

Tab. Nr1
Wykaz placówek, w których Bank prowadził działalność wg stanu na 31.12.2017 r.

Lp.	Określenie lokalizacji	
1.	Centrala Banku	18-500 Kolno, ul. Kolejowa 2
2.	Oddział w Grabowie	18-507 Grabowo, ul. 3 Maja 3
3.	Oddział w Małym Płocku	18-516 Mały Płock, ul. Ogrodowa 11
4.	Oddział w Turośli	18-525 Turośl, ul. Jana Pawła II 16
5.	Filia nr 1 w Kolnie	18-500 Kolno, ul. 11 Listopada 13
6.	Filia nr 2 w Kolnie	18-500 Kolno, ul. W. Witosa 3 lok. 7
7.	I Punkt Kasowy w Kolnie	18-500 Kolno, ul. 11 Listopada 1
8.	II Punkt Kasowy w Kolnie	18-500 Kolno, ul. Wojska Polskiego 20
9.	Punkt Kasowy w Lachowie	18.500 Kolno, miejscowość. Lachowo

2. Cele strategiczne w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku - art. 435 Rozporządzenia CRR

2.1. Informacje ogólne o systemie zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem w Banku prowadzone jest na podstawie pisemnych strategii i procedur. Głównym dokumentem regulującym funkcjonowanie sformalizowanego systemu zarządzania ryzykiem w Banku jest „Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku Spółdzielczym w Kolnie” przyjęta przez Zarząd oraz zatwierdzona przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia ta jest zgodna i służy realizacji długoterminowej „Strategii Banku na lata 2016 - 2020”. Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji.

Celem głównym w zarządzaniu ryzykiem jest rozwijanie bezpiecznej działalności Banku poprzez identyfikację wszystkich istotnych czynników ryzyka oraz utrzymanie ryzyka na akceptowalnym przez Bank poziomie w relacji do dochodu i charakteru działalności, a w szczególności adekwatnym do posiadanych kapitałów własnych (tolerancja na ryzyko). Cele strategiczne w zarządzaniu ryzykiem obejmują:

- a) Ochronę funduszy własnych oraz innego rodzaju pasywów, takich jak depozyty powierzone przez klientów i udziałowców.
- b) Zapobieganie stratom oraz wykorzystywanie możliwości osiągnięcia zysku w środowisku podlegającym kontroli, tzn. w ramach określonych reguł, procesów, parametrów, będących przedmiotem okresowych przeglądów i zmian przeprowadzanych przez Zarząd Banku.
- c) Rozwijanie działalności operacyjnej zgodnie z założeniami przyjętymi przez Zarząd i Radę Nadzorczą w Strategii działania Banku Spółdzielczego w Kolnie.

Zarządzanie ryzykiem w Banku jest procesem zintegrowanym i odbywa się w oparciu o wymogi nadzorcze oraz o wewnętrzne regulacje. Obowiązujące regulacje wewnętrzne w tym zakresie podlegają okresowej weryfikacji, stosownie do zmian uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. W Banku przyjęto 4 stopniowy schemat organizacji regulacji wewnętrznych. Ogólne ramy zarządzania ryzykiem zostały określone w następujących dokumentach przyjętych przez Zarząd i zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą. Są to:

- a) Strategia działania Banku.
- b) Strategia zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka określająca generalne zasady zarządzania ryzykiem.
- c) Polityka kapitałowa określająca generalne zasady planowania, zarządzania kapitałowego oraz awaryjne plany kapitałowe.
- d) Polityki zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, które w istotnym stopniu wpływają na działalność Banku z uwagi na rodzaj i skalę prowadzonej działalności.

Uszczegółowieniem procedur, o których mowa w pkt. a-d) powyżej są przyjęte przez Zarząd zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, delegujące obowiązki na poziom poszczególnych komórek organizacyjnych. Na ich podstawie opracowano szczegółowe procedury operacyjne zawierające opis poszczególnych czynności (w tym kontrolnych) przeprowadzanych przez Wydziały i Stanowiska.

W ramach Strategii działania oraz zarządzania ryzykiem Bank określił apetyt na ryzyko (dopuszczalny poziom ryzyka) poprzez wyznaczenie limitów wewnętrznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka. (strategiczne limity tolerancji na ryzyko). System limitów jest rozszerzany w

politykach zarządzania poszczególnymi obszarami ryzyka istotnymi dla działalności Banku. Polityki w poszczególnych obszarach ryzyka podlegają zatwierdzeniu przez Radę Nadzorczą.

W celu kontroli wyznaczonego apetytu na ryzyko Bank monitoruje stopień realizacji limitów ryzyka w ramach wewnętrznego systemu sprawozdawczości zarządczej. Informacje dotyczące ryzyka i adekwatności kapitałowej sporządzane są dla Zarządu przez merytoryczne komórki Centrali Banku zgodnie z opracowaną i zatwierdzoną przez Zarząd Banku Instrukcją opracowywania i przekazywania informacji zarządczej. System informacji zarządczej objęty jest kontrolą w ramach audytów wewnętrznych. Rada Nadzorcza otrzymuje syntetyczne informacje dotyczące działalności i ryzyka w prowadzonej działalności.

2.2. Informacja dotycząca organów Banku

Organem zarządzającym Bankiem jest Zarząd Banku. Zarząd powołuje Rada Nadzorcza. Bank nie posiadał sformalizowanej polityki w zakresie zróżnicowania w odniesieniu do wyborów organu zarządzającego. Nadrzędnym celem przy wyborze organu jest zapewnienie odpowiednich kwalifikacji poszczególnych członków oraz organu jako całości. Wyraża się to m. in. poprzez zapewnienie stosownego wykształcenia oraz doświadczenia zawodowego członków, reputacji aby zapewnić szerokie spektrum poglądów i doświadczeń.

W Banku w 2017 r. Zarząd działał w składzie:

- a) Krzysztof Kajko - Prezes Zarządu posiada stosowną zgodę KNF na pełnienie funkcji. Pełni funkcje jako Kierownik jednostki od 1991 r. Wykształcenie wyższe.
- b) Teresa Kozikowska - Wiceprezes ds. ekonomiczno - finansowych - funkcje w Zarządzie pełni do 01.01.2005 r.; pracuje w Banku od 1978 r. Wykształcenie wyższe.
- c) Marcin Krejszef - Wiceprezes ds. handlowych - funkcje w Zarządzie Banku pełni od 16.08.2016 roku. Wykształcenie wyższe.

Rada Nadzorcza dokonuje na etapie powołania i w trakcie pełnienia funkcji oceny odpowiedniości kandydata.

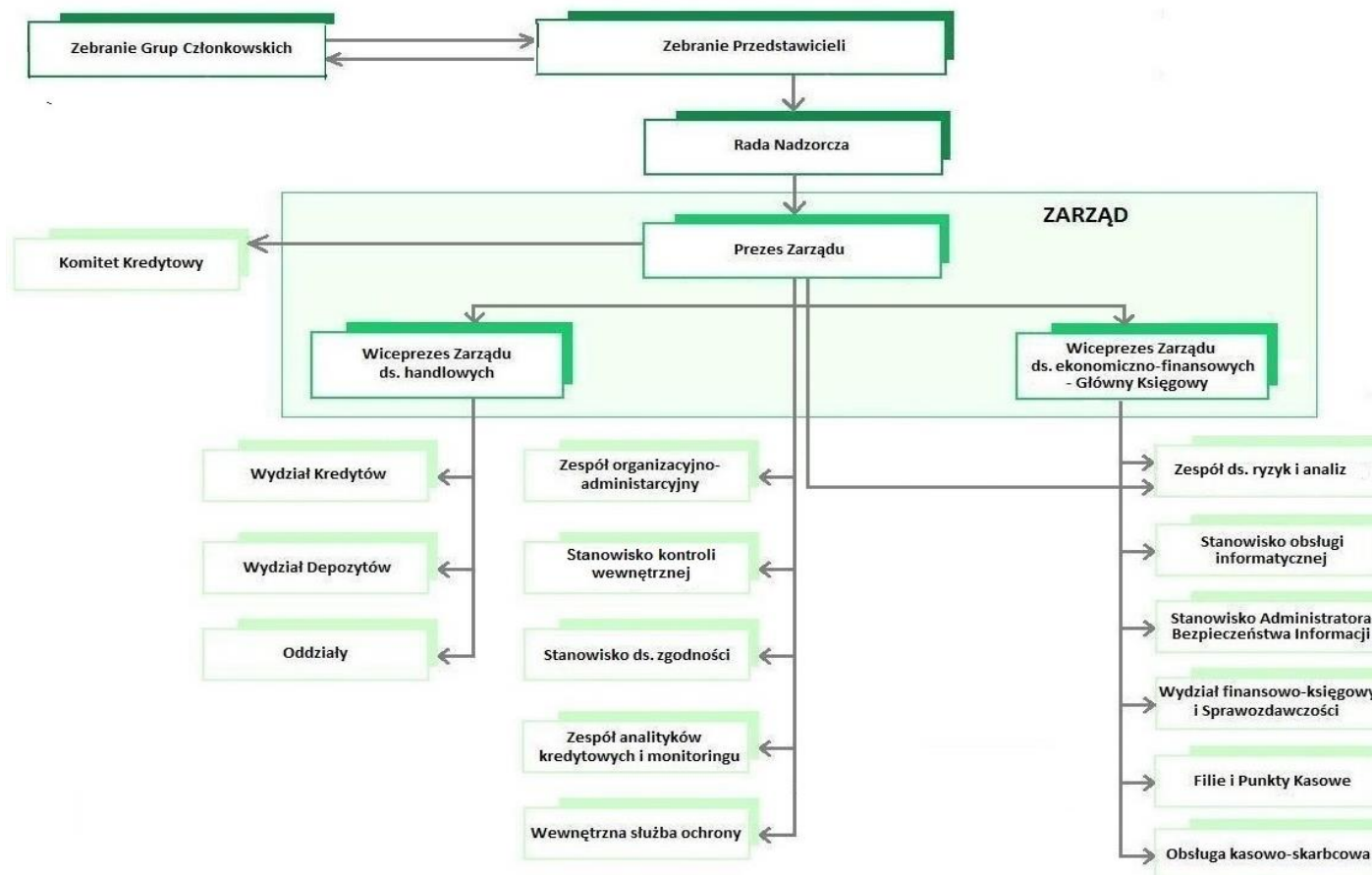
2.3. Organizacja zarządzania ryzykiem

Podział funkcji w zakresie zarządzania ryzykiem uwzględnia rozdzielenie funkcji podejmowania ryzyka (działalność operacyjną) od funkcji niezależnej oceny i kontroli ryzyka. Rozdzielenie funkcji zarządzania ryzykiem od działalności operacyjnej następuje poprzez ustalenie następujących poziomów zarządzania ryzykiem:

- a) Nadzorczy - Rada Nadzorcza.
- b) Decyzyjny - Zarząd Banku.
- c) Wykonawczy - komórki i jednostki operacyjne realizujące zadania handlowe i funkcje administracyjne względem jednostek operacyjnych.

W Banku nie funkcjonują Komitety w zakresie zarządzania ryzykiem.

Struktura Organizacyjna Banku Spółdzielczego w Kolnie

Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem oraz kontrolą procesu zarządzania ryzykami jak również zatwierdza główne cele i wytyczne. Nadzoruje również realizację założeń w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem w Banku.

Zarząd Banku odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem oraz nadzór nad efektywnością procesu zarządzania ryzykiem, wprowadzając w uzasadnionych przypadkach niezbędne korekty. W szczególności do zadań Zarządu należą:

- a) Przygotowanie i wdrożenie zgodnych z zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Strategią działania, Strategią zarządzania poszczególnymi ryzykami w Banku Spółdzielczym w Kolnie oraz poszczególnych Polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, wraz ze szczegółowymi instrukcjami zarządzania ryzykiem w Banku.
- b) Stworzenie struktury zarządzania Bankiem zapewniającej określenie odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych i osób w procesie zarządzania ryzykiem i oddzielenie działalności operacyjnej od funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka - dostosowanej do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka.
- c) Przekazywanie Radzie Nadzorczej okresowych informacji, przedstawiających w sposób rzetelny, syntetyczny i przejrzysty rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.
- d) Podejmowanie niezbędnych czynności mających na celu zapewnienie zgodności działania z obowiązującymi przepisami prawa.
- e) Podejmowanie działań, które mają na celu zapewnienie, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka i posiada procedury w tym zakresie.

Na poziomie Zarządu i struktury organizacyjnej, Bank realizuje rozdzielenie funkcji operacyjnych od funkcji niezależnej oceny ryzyka poprzez wyodrębnienie 3 pionów:

- a) Pion zarządzania Bankiem (podległy Prezesowi Zarządu):
 - Realizujący polityki bezpieczeństwa fizycznego.
 - Audyt wewnętrzny
- b) Pion ekonomiczno-finansowy (podległy Wiceprezesowi ds. ekonomiczno-finansowych Głównemu Księgowemu):
 - Projektowanie polityki kapitałowej z uwzględnieniem odpowiednich buforów kapitałowych.
 - Projektowanie Strategii i Polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.
 - Monitorowanie i pomiar ogólnego poziomu ryzyka i poszczególnych jego obszarów - informacja zarządcza w zakresie ryzyka.
 - Zarządzanie nadwyżką środków, utrzymanie płynności, pozycji walutowych, ewidencja księgowa.
 - Obsługa systemów informatycznych oraz zarządzanie IT.
- c) Pion handlowy (podległy Wiceprezesowi ds. handlowych):
 - Realizujący cele w zakresie sprzedaży produktów zgodnie ze strategią i planem finansowym.
 - Uwzględniający w zakresie działań produktowych założenia dotyczące podejmowania ryzyka na akceptowalnym poziomie zapewniającym rentowność prowadzonej działalności.

Zadania komórek organizacyjnych Centrali i Oddziałów określa Regulamin Organizacyjny Banku Spółdzielczego w Kolnie oraz polityki i instrukcje dotyczące poszczególnych obszarów ryzyka. Ze względu na szeroki aspekt i przenikanie poszczególnych rodzajów ryzyka, każdy rodzaj ryzyka posiada komórkę wiodącą, która jest odpowiedzialna za koordynację procesu zarządzania

danym rodzajem ryzyka. Komórki te odpowiadają za identyfikację, pomiar, monitoring, raportowanie i koordynację działań zaradczych w zakresie poszczególnych rodzajów ryzyka. Do zadań komórek należy także opracowywanie procedur dotyczących realizacji poszczególnych etapów procesu zarządzania ryzykiem i nadzór nad ich realizacją.

W Banku funkcjonuje tzw. jednostka zgodności compliance, której celem działania jest właściwe zarządzanie ryzykiem braku zgodności. Funkcję tą przypisano do Stanowiska do spraw zgodności.

W Banku funkcjonuje Zespół do spraw ryzyk i analiz, którego zadania zawarte są w Regulaminie Organizacyjnym Banku.

Stanowisko Audytu Wewnętrznego przeprowadza kontrolę i audyt procesu zarządzania ryzykiem, jego zgodność z regulacjami prawnymi i przepisami wewnętrznymi. Badaniu podlega także jakość i efektywność przeprowadzanych w ramach poszczególnych komórek organizacyjnych kontroli funkcjonalnych. Funkcje audytu wewnętrznego pełni Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS. Do Systemu Ochrony Zrzeszenia Bank Spółdzielczy w Kolnie przystąpił w dniu 31 grudnia 2015 roku.

2.4. Główne rodzaje ryzyka

W procesie zarządzania ryzykiem Bank dokonuje identyfikacji ryzyka i jego rodzajów jakie potencjalnie mogą wystąpić w Banku w prowadzonej działalności. W ramach zarządzania ryzykiem Bank dokonuje okresowych przeglądów istotności ryzyk. Przeglądy dokonywane są zgodnie z procedurą wewnętrzną.

Na 2017 r. w procesie **identyfikacji ryzyk** wyodrębniono (zidentyfikowano) następujące rodzaje ryzyka jakie potencjalnie mogą wystąpić w Banku w prowadzonej działalności:

- 1) **Ryzyko kredytowe (w tym rezydualne)** - jest to ryzyko niewywiązania się kontrahenta Banku z obowiązku zwrotu udzielonych kontrahentowi przez Bank należności; ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat;
- 2) **Ryzyko koncentracji zaangażowań** - jest to ryzyko niewykonania zobowiązania / zobowiązań przez pojedyncze (także powiązane kapitałowo lub organizacyjnie) podmioty oraz przez grupy podmiotów, w przypadku których prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania jest zależne od wspólnych czynników; ryzyko to obejmuje również ryzyko koncentracji:
 - pojedynczych klientów lub grup klientów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie,
 - tego samego sektora gospodarczego (ryzyko branży),
 - tego samego rejonu geograficznego,
 - tego samego instrumentu finansowego,
 - tego samego rodzaju zabezpieczenia kredytowego;
- 3) **Ryzyko walutowe** - jest to ryzyko niekorzystnych zmian kursów walut obcych w stosunku do PLN, prowadzących do powstania znacznych strat w przypadku otwartych pozycji w walutach obcych; zmienność kursów walut związana jest z czynnikami całkowicie niezależnymi od Banku;
- 4) **Ryzyko operacyjne** - możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi, systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmuje również ryzyko prawne;

- 5) **Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej** - jest to ryzyko wynikające z narażenia aktualnego i przyszłego wyniku finansowego Banku (głównie wyniku odsetkowego) oraz posiadanych kapitałów (funduszy) na niekorzystny wpływ zmian niezależnych od Banku rynkowych stóp procentowych; ryzyko to zawiera:
 - ryzyko przeszacowania,
 - ryzyko bazowe,
 - ryzyko opcji klienta,
 - ryzyko krzywej dochodowości;
- 6) **Ryzyko płynności** - jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowalnych strat; ryzyko płynności jest jednym z najważniejszych ryzyk w działalności Banku;
- 7) **Ryzyko biznesowe** - w ramach, którego wyróżnia się:
 - **Ryzyko zmian warunków makroekonomicznych (cyklu gospodarczego)** - jest to ryzyko zmiany warunków ekonomiczno-społecznych mających niekorzystny wpływ na podmiot. Bank obejmuje również pod tą kategorią ryzyko regulacyjne oraz konkurencji.
 - **Ryzyko strategiczne** - jest to obecne lub przewidywane ryzyko niekorzystnego oddziaływania na źródła przychodów Banku oraz w konsekwencji na wielkość posiadanych kapitałów (funduszy), wynikające ze zmian w otoczeniu biznesowym oraz z niekorzystnych decyzji biznesowych, wadliwej ich realizacji lub braku reakcji na zmiany w tym otoczeniu;
 - **Ryzyko wyniku finansowego** - jest to ryzyko wynikające z niewłaściwej dywersyfikacji źródeł osiąganego wyniku finansowego (zysku) lub niezdolności Banku do utrzymania wystarczającego i stabilnego poziomu rentowności na poziomie zapewniającym realne utrzymanie wartości kapitałów; jeżeli Bank nie jest w stanie generować zysku na odpowiednim poziomie, skutkować to może ograniczeniem w skali jego działalności, koniecznością poniesienia kosztów, ze względu na spadek możliwości efektywnego wzrostu funduszy własnych zabezpieczających podejmowane ryzyka;
- 8) **Ryzyko kapitałowe** - jest to ryzyko niewłaściwej struktury posiadanych funduszy własnych w relacji do skali i rodzaju działalności Banku lub ryzyko ewentualnych problemów Banku w pozyskaniu dodatkowego kapitału (funduszy), w szczególności, gdy proces ten musi być przeprowadzony szybko lub w okresie niesprzyjających warunków rynkowych
W ramach ryzyka kapitałowego wyróżnia się jako jego element ryzyko dźwigni finansowej:
- 9) **Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej** - jest to ryzyko wynikające z podatności Banku na zagrożenia z powodu dźwigni finansowej lub warunkowej dźwigni finansowej, które może wymagać podjęcia niezamierzonych działań korygujących plan biznesowy, w tym awaryjnej sprzedaży aktywów mogącej przynieść straty lub spowodować konieczność korekty wyceny jej pozostałych aktywów. Bank przyjmuje założenie, iż ryzyko nadmiernej dźwigni stanowi element ryzyka kapitałowego i jest zarządzane w ramach tego obszaru zarządzania ryzykiem z uwagi na bezpośrednie powiązanie poziomu ryzyka (skali działalności Banku wyrażone aktywami i zobowiązaniami pozabilansowymi) z poziomem i strukturą posiadanych kapitałów Tier I.
- 10) **Ryzyko modeli** - oznacza potencjalną stratę, jaką może ponieść Bank, w wyniku decyzji, które mogły zasadniczo opierać się na danych uzyskanych przy zastosowaniu modeli wewnętrznych, z powodu błędów w opracowaniu, wdrażaniu lub stosowaniu takich modeli; Bank nie stosuje żadnych modeli, stosuje metody określone w regulacja KNF.

- 11) **Ryzyko rezydualne** - jest to ryzyko związane ze stosowaniem przez Bank technik redukcji ryzyka kredytowego (form zabezpieczeń), które mogą być mniej efektywne niż oczekiwano w momencie ich przyjmowania;
- 12) **Ryzyko transferowe** - jest to ryzyko niemożności wypełnienia przez dłużników Banku zobowiązań wobec Banku z powodu działań rządowych (w szczególności rządów krajów trzecich) w praktyce dotyczy to ograniczeń w możliwości dokonywania pieniężnych transferów zagranicznych;
- 13) **Ryzyko utraty reputacji** - jest to obecne lub przewidywane ryzyko dla przychodów i kapitału, wynikające z negatywnego odbioru wizerunku Banku przez klientów, kontrahentów, akcjonariuszy / udziałowców lub regulatorów;
- 14) **Ryzyko braku zgodności** - ryzyko związane z brakiem zgodności aktów normatywnych Banku z przepisami prawa, przestrzeganie przepisów prawa oraz regulacji wewnętrznych, a także przestrzeganie przyjętych przez Bank standardów postępowania.

Powyższa lista ryzyk nie ma charakteru zamkniętego, podlega weryfikacji w ramach przeglądu i identyfikacji ryzyk występujących w działalności Banku oraz oceny kapitału wewnętrznego.

Informacje o celach i strategiach w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka w Banku przedstawiono w załączniku nr 1 do niniejszej informacji.

Kluczowe wskaźniki i dane liczbowe dotyczące zarządzania ryzykiem przedstawiono w załączniku nr 2 do niniejszej informacji.

3. Zakres stosowania - art. 436 Rozporządzenia CRR

Informacja o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczy adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Kolnie. Bank nie jest podmiotem dominującym ani podmiotem zależnym, Bank nie dokonuje konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

4. Fundusze własne - art. 437 Rozporządzenia CRR

Fundusze własne Banku na dzień 31.12.2017 r. składały się z kapitału podstawowego Tier 1 oraz uzupełniającego Tier 2 i wyniosły **29.015 tys. zł**. Poniżej przedstawiono uzgodnienie pozycji kapitału Tier 1 i Tier 2 obliczonych zgodnie z Rozporządzeniem CRR.

Tab. Nr 2
Struktura funduszy własnych na dzień 31.12.2017 r.

Lp.	Pozycja	Kwota (tys. zł)
1.	Kapitał podstawowy Tier 1 w tym:	29.015
1.1.	Fundusz udziałowy po uwzględnieniu amortyzacji	148
1.2.	Fundusz zapasowy	27.940
1.3.	Fundusz rezerwowy na ogólne ryzyko bankowe	800
1.4.	Fundusze uzupełniające	154
1.5.	Pozycje pomniejszające fundusze własne – wartości niematerialne i prawne	27
2.	Kapitał Tier 2	0
3.	Uznany kapitał Tier 1 + Tier 2	29.015

Obliczając wysokość funduszy własnych dla celów rachunku adekwatności kapitałowej oraz współczynników kapitałowych Bank stosował przepisy Rozporządzenia CRR. Uzgodnienie pozycji funduszy własnych Tier 1 i Tier 2 do bilansu w zbadanym sprawozdaniu finansowym (przedstawionym zgodnie z ustawą o Rachunkowości) przedstawiono w Tabeli.

Tab. Nr 3

Pozycje funduszy własnych wykazanych w zbadanym sprawozdaniu finansowym na 31.12.2017 [w tys. zł]

Pozycja w bilansie	Wartość w sprawozdaniu finansowym	Pozycja w Tabeli nr 2	Komentarz
Kapitał (fundusz) podstawowy	628	1.1.	W Tabeli nr 2 ujęta jest tylko część tego funduszu zgodnie z art. 484 i art. 486 Rozporządzenia
Kapitał (fundusz) zapasowy	27 940	1.2.	
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	192	1.4.	W Tabeli nr 2 ujęta jest tylko część tego funduszu w wysokości 40%
Pozostałe kapitały (fundusze rezerwowe)	800		
- fundusz ogólnego ryzyka bankowego	800	1.3.	
Razem kapitały (fundusze) własne wykazane w zbadanym sprawozdaniu finansowym	29 560		
Kwota wartości niematerialnych i prawnych	-27	1.5.	
Fundusz udziałowy	-480		Nie ujęta w Tabeli nr 2 kwota funduszu udziałowego zamortyzowana do 2017 roku oraz kwota udziałów wpłaconych po dniu 31.12.2011r.
Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny (majątku trwałego)	-38		Nie ujęta w Tabeli nr 2 kwota funduszu uzupełniającego zgodnie z pismem KNF
Razem kapitały (fundusze) własne	29.015	1	

5. Wymogi kapitałowe - art. 438 Rozporządzenia CRR

5.1. Opis stosowanych metod do oceny adekwatności kapitału wewnętrznego w celu wsparcia bieżących i przyszłych zmian

Zarządzanie adekwatnością kapitałową ma na celu utrzymywanie posiadanych przez Bank kapitałów własnych na poziomie nie niższym niż wymagany przez przepisy Rozporządzenia CRR oraz wewnętrzny proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego. Bank dąży do utrzymania wyższych wymogów niż minimalne celem zachowania odpowiednich buforów kapitałowych oraz uwzględniających stanowisko KNF w zakresie preferowanych poziomów współczynników kapitałowych.

Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego - proces ICAAP (ang. Internal Capital Adequacy Assessment Process), został zatwierdzony i sformalizowany przez regulacje

wewnętrzne. Celem procesu oceny adekwatności kapitału wewnętrznego jest zapewnienie utrzymywania kapitału w wysokości dostosowanej do profilu ryzyka Banku. Z założenia ICAAP jest procesem łączącym elementy zarządzania ryzykiem oraz zarządzania kapitałem. Procedury w procesie ICAAP są poddawane regularnym przeglądom wewnętrznym, których zadaniem jest zapewnienie utrzymania kompleksowości procedur oraz ich proporcjonalności w stosunku do charakteru, skali i złożoności działalności Banku. Zgodnie z przyjętą metodologią szacowanie kapitału wewnętrznego przebiega w trzech etapach:

- a) Etap I - za punkt wyjścia przyjmowany jest kapitał regulacyjny (wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyk wymagany zgodnie z Rozporządzeniem CRR tzw. Filar I),
- b) Etap II - ocenia się, czy minimalny wymóg kapitałowy jest adekwatny do aktualnego narażenia Banku na ryzyko dla uznanych za istotne ryzyk Filaru I NUK,
- c) Etap III - szacuje się kapitał wewnętrzny na pokrycie istotnych ryzyk Filaru II NUK.

Bank w ramach szacowania kapitału wewnętrznego nie stosuje obniżek wymogów na poszczególne rodzaje ryzyka w ramach wymogu regulacyjnego.

Kapitał wewnętrzny dla powyższych ryzyk wyliczany jest na podstawie wewnętrznych metod zaakceptowanych przez Zarząd uwzględniających skalę i specyfikę działania Banku w kontekście danego ryzyka (zasada proporcjonalności). Bank nie uwzględnia korelacji między poszczególnymi rodzajami ryzyka. Uznanie ryzyka za istotne nie rodzi w konsekwencji, co do zasady konieczności alokacji kapitału na ten rodzaj ryzyka istotnego jeżeli ocena nie uzasadnia takiej alokacji.

5.2. Wymogi ostrożnościowe w zakresie funduszy własnych

Istotnym założeniem warunkującym kształtowanie się poziomu całkowitego wymogu kapitałowego, jest nieznacząca skala działalności handlowej. W 2017 roku Bank w celu wyznaczenia całkowitego wymogu kapitałowego stosował metody wynikające z Rozporządzenia CRR, w tym w szczególności dla wymogów, które wystąpiły w 2017 r.

- a) Metodę standardową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka kredytowego zgodnie z Tytułem II, Rozdział 2 Rozporządzenia CRR,
- b) Metodę podstawową do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka rynkowego (walutowego) zgodnie z Tytułem IV, Rozdział 3 Rozporządzenia CRR,
- c) Metodę wskaźnika podstawowego do obliczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego zgodnie z Tytułem III Rozdział 2 Rozporządzenia CRR,

Bank nie prowadzi działalności handlowej, w związku z tym nie posiada portfela handlowego, a dla dużych ekspozycji w portfelu bankowym przestrzegają i nie przekraczają limitów określonych w art. 395-401 Rozporządzenia CRR.

Tab. Nr 4

Zestawienie wymogów kapitałowych na dzień 31.12.2017 [w tys. zł]

Kategoria ryzyka	Suma ekspozycji na ryzyko	Wymóg kapitałowy
Ryzyko kredytowe	135 086	10.807
Ryzyko rynkowe:	0	0
- walutowe – zgodnie z art. 92 ust.3 lit c	0	0
- stopy procentowej – zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b	0	0
Dużych ekspozycji	0	0
Ryzyko operacyjne	x	1.289
Łączny wymóg kapitałowy	X	12.096

	Tier I	Tier II	Łącznie Tier I + Tier II
Fundusze własne	29.015	-	29.015
Współczynniki kapitałowe	19,19%	-	19,19%

5.3. Wymóg w zakresie funduszy na ryzyko kredytowe - kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonej ryzykiem dla każdej z klas ekspozycji.

Tabela nr 5

. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla kategorii ekspozycji określonych w art. 112 Rozporządzenia na dzień 31.12.2017 [w tys. zł]

Kategorie ekspozycji	Wartość ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP
Ekspozycje wobec rządów centralnych i banków centralnych	0
Ekspozycje wobec samorządów regionalnych i władz lokalnych	4.039
Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	513
Ekspozycje wobec instytucji (rezerwa obowiązkowa)	0
Ekspozycje wobec instytucji – System Ochrony Zrzeszenia BPS	0
Ekspozycje lub ekspozycje warunkowe wobec przedsiębiorców	5.439
Ekspozycje detaliczne	19.060
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach mieszkalnych	8.266
Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach komercyjnych	88.075
Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	247
Ekspozycje kapitałowe	3.008
Inne ekspozycje	6.438
- środki pieniężne w kasie	0
- wartości niematerialne i prawne	0
- rzeczowe aktywa trwałe	4.955
- inne aktywa	1.483
- wykluczone	0
Ekspozycje razem	135.085
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kredytowego	10.807

5.4. Wymogi w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka rynkowego

Tab. Nr 6
Wymóg z tytułu ryzyka rynkowego

Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit. b	nie dotyczy
Wymóg zgodnie z art. 93 ust. 3 lit. c – ryzyko walutowe	0

5.5. Wymóg w zakresie funduszy własnych w odniesieniu do ryzyka operacyjnego

Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego obliczany jest zgodnie z metodą wskaźnika bazowego BIA (art. 315 - 316 Rozporządzenia CRR). Wymóg kapitałowy jest równy 15% wartości średniej z trzech lat obliczonego wskaźnika. Wskaźnik jest sumą odpowiednich pozycji z rachunku zysków i strat określonych w Rozporządzeniu CRR z odpowiednim znakiem.

Tab. Nr 7
Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego

Lp.	Pozycja	Wymóg kapitałowy (w tys. zł)
1.	Średni z ostatnich 3 lat (2013-2015)	8.593
2	Współczynnik	15%
3	Wymóg w zakresie funduszy własnych z tytułu ryzyka operacyjnego (15%)	1.289

5.6. Kapitał wewnętrzny

W ramach procesu ICAAP, dokonywana jest ocena istotności występujących w działalności Banku rodzajów ryzyka oraz szacowany jest kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyka istotnego. Na 31.12.2017 r. Bank zidentyfikował jako istotne następujące rodzaje ryzyka

- a) Ryzyko kredytowe, w tym rezydualne,
- b) Ryzyko walutowe
- c) Ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności,
- d) Ryzyko koncentracji zaangażowań (z wyłączeniem ryzyka koncentracji geograficznej)
- e) Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej
- f) Ryzyko płynności
- g) Ryzyko kapitałowe.

Jako ryzyka nie wpływające istotnie (nieistotne) na działalność Banku na 2017 r. Bank zidentyfikował następujące rodzaje ryzyka:

- a) Ryzyko cyklu gospodarczego,
- b) Ryzyko modeli
- c) Ryzyko strategiczne,
- d) Ryzyko transferowe
- e) Ryzyko utraty reputacji,
- f) Ryzyko biznesowe,
- g) Ryzyko zmian warunków makroekonomicznych

h) Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej,
W ramach II Filaru Bank nie dokonywał dodatkowej alokacji kapitału.

Zgodnie z przyjętą metodyką szacowania kapitału wewnętrznego (ICAAP) łączny wymóg kapitałowy wyniósł 12.096 tys. zł. Po pomniejszeniu funduszy o łączny wymóg wewnętrzny bufor kapitałowy banku wyniósł 16.919 tys. zł.

6. Ekspozycja na ryzyko kredytowe kontrahenta - art. 439 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada portfela handlowego.

7. Bufory kapitałowe - art. 440 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Na datę sporządzania informacji nie obowiązywały przepisy dotyczące utrzymywania buforów kapitałowych

8. Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego – art. 441 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie jest bankiem istotnym systemowo.

9. Korekty z tytułu ryzyka kredytowego – art. 442 Rozporządzenia CRR

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują

- 1) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- 2) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiającym podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- 3) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od wskaźnika występującego w sektorze banków spółdzielczych;
- 4) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- 2) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- 3) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w banku zrzeszającym lub za pośrednictwem banku zrzeszającego w papierach wartościowych Skarbu Państwa lub Narodowego Banku Polskiego;
- 4) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym;

Bank kontynuuje politykę dywersyfikacji ryzyka kredytowego, poprzez stosowanie ustalonych zasad bezpieczeństwa działalności kredytowej w poszczególnych segmentach rynku oraz poprzez niezbędne instrumenty. Do podstawowych działań mających na celu minimalizację ryzyka kredytowego należy zaliczyć:

- a) dywersyfikację struktury przedmiotowej i podmiotowej portfela, poprzez wprowadzone wewnętrzne limity branżowych oraz limity detalicznych ekspozycji kredytowych w postaci limitu udziału ww. ekspozycji w stosunku do posiadanych funduszy własnych oraz postaci limitu łącznego zaangażowania w detaliczne ekspozycje kredytowe w stosunku do jednego kredytobiorcy.
- b) wymaganie przy ocenie zdolności kredytowej uwiarygodnionych dokumentów, weryfikacja informacji przekazywanych przez klientów, stosowanie metod statystycznych do oceny zdolności kredytowej klientów detalicznych.
- c) doskonalenie metod oceny zdolności kredytowej poprzez:
 - ostrożne zwiększanie w portfelu kredytowym kredytów inwestycyjnych długoterminowych oraz wymaganie od kredytobiorcy zwiększonego udziału własnego środków w realizację przedsięwzięcia,
 - w przypadku hipotecznego zabezpieczenia spłaty kredytu, stosowanie cesji należności z polisy ubezpieczeniowej nieruchomości od ognia i zdarzeń losowych,
 - wykorzystywanie do weryfikacji kredytobiorców, celem minimalizacji ryzyka i eliminowania kredytobiorców niesolidnych, między innymi system wymiany danych BIK S.A, KR D, BIG InfoMonitor S.A.,
 - stosowanie do aktualizacji wyceny wartości nieruchomości Spółdzielczej Bazy Nieruchomości,
 - wykorzystanie narzędzi informatycznych do tworzenia schematów oceny zdolności kredytowej,
 - w przypadku ekspozycji finansujących nieruchomości dążenie do ustanowienia zabezpieczenia na finansowanej nieruchomości stanowiącej własność kredytobiorcy.
- 4) Analizę struktury portfela w celu wczesnej identyfikacji zagrożeń wynikających z nadmiernych zaangażowań i wprowadzanie stosownych ograniczeń,
- 5) Wzmacnianie monitoringu ekspozycji kredytowych,
- 6) Nadzór nad czynnościami wykonywanymi w toku procesu kredytowania, mający na celu weryfikację sprawności działania mechanizmów kontrolnych (obejmujący m.in.: proces przestrzegania wewnętrznych aktów normatywnych, procedur, kompetencji, itp.),
- 7) Prowadzenie aktywnej polityki szkoleń, także w formie bieżącego instruktażu.
- 8) Dbłość o to, aby informacje przekazywane klientom były zrozumiałe i rzetelne, żeby zawierały wszystkie informacje dotyczące warunków udzielania kredytów, szczególnie ponoszonych przez klienta kosztów.
- 9) Dbłość o profesjonalizm, staranność i rzetelną wiedzę pracowników kredytowych Banku.

Ryzykiem kredytowym w Banku zarządza Zarząd.

Bank powierza nadzór nad wdrażaniem i realizacją Polityki kredytowej Wiceprezesowi Zarządu ds. handlowych.

Nadzór nad ryzykiem kredytowym pełni Prezes Zarządu.

Kompetencje do podejmowania decyzji kredytowych są ustalane z uwzględnieniem zasad rozdzielania funkcji operacyjnej od oceny ryzyka.

9.1. Definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

Należność z rozpoznaną utratą wartości (utraconej jakości) to ekspozycja kredytowa zakwalifikowana do grupy zagrożonych. Bank kwalifikuje należności do kategorii zagrożone zgodnie z przepisami zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Ekspozycjami zagrożonymi są należności poniżej standardu, wątpliwe i stracone zgodnie z kryteriami określonymi w Rozporządzeniu. Bank dokonuje klasyfikacji ekspozycji kredytowych do odpowiednich kategorii ryzyka, stosując dwa kryteria:

- a) Kryterium terminowości - terminowość spłaty kapitału lub odsetek,
- b) Kryterium ekonomiczne - badanie sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika.

Należność bez rozpoznanej utraty wartości to ekspozycja kredytowa zakwalifikowana do grupy normalne lub pod obserwacją.

Należność przeterminowana to należność z niespłaconą w określonych w umowie terminach kwotą odsetek lub rat kapitałowych. Przez ekspozycje przeterminowaną rozumie się całą ekspozycję a nie tylko część zapadłą.

*Tab. Nr 9
Wielkość ekspozycji wg terminów przeterminowania wg stanu na 31.12.2017r. (w tys. zł)*

Wyszczególnienie	Aktywa finansowe z rozpoznaną utratą wartości	Rezerwa celowa / odpis aktualizujący	Aktywa finansowe bez rozpoznanej utraty wartości	Rezerwa celowa / odpis aktualizujący
Nieprzeterminowane	58	12	309 546	36
Przeterminowane od 1 dnia <= 30 dni	-	-	2 235	6
Przeterminowane > 30 dni <= 90 dni	-	-	13	-
Przeterminowane > 90 dni <= 180 dni	-	-	-	-
Przeterminowane > 180 dni <= ponad 1 rok	98	51	-	-
Przeterminowane > 1 rok	1 379	1 179	-	-
Razem:	1 535	1 242	311 794	42

Tab. Nr 10
Zmiana stanu rezerw celowych w 2017r. (w tys. zł)

	TREŚĆ	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenie	Wykorzystanie - zwiększenie	Wykorzystanie - zmniejszenie	Rozwiązanie	Stan rezerw na koniec roku obrotowego	Wymagany poziom rezerw celowych
1	Rezerwy celowe od należności sektora niefinansowego, w tym:	1 017	375	20	20	120	1 272	1 272
	- w sytuacji normalnej	32	23			27	28	28
	- w sytuacji pod obserwacją	4	13		1	2	14	14
	- poniżej standardu	16	46	1	19	34	10	10
	- wątpliwe	-	28	19			47	47
	- stracone	965	265			57	1 173	1 173
2	Rezerwy celowe od należności sektora budżetowego	-	-	-	-	-	-	-
	Razem	1 017	375	20	20	120	1 272	1 272

Bank dokonuje korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego. Rezerwy na należności zagrożone o różnej klasie ryzyka oraz kredyty detaliczne i kredyty pod obserwacją tworzone są w Banku zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Informacja o stanie i zmianach rezerw celowych z podziałem na kategorie należności obejmujące:

- stan rezerw celowych na początek roku obrotowego,
- zwiększenia,
- wykorzystanie zwiększające rezerwy,
- wykorzystanie – zmniejszające rezerwy
- rozwiązanie rezerw celowych,
- stan rezerw celowych na koniec roku obrotowego,
- wymagany poziom rezerw celowych.

Na zobowiązania pozabilansowe Bank nie tworzył rezerw celowych.

Kategoria ekspozycji kredytowej	Kwota ekspozycji kredytowej	Poziom utworzonych rezerw celowych
Sytuacja normalna	1.868	28
- kredyty w rachunku bieżącym	255	4
- kredyty detaliczne	1.613	24
Sytuacja - pod obserwacją	917	14
- spółki i spółdzielnie	269	4
- rolnicy indywidualni	347	5
- przedsiębiorcy indywidualni	131	2
- osoby prywatne (kredyty mieszkaniowe)	170	3
Ekspozycje zagrożone		
Sytuacja - poniżej standardu	56	11
- rolnicy indywidualni	56	11
Sytuacja – wątpliwe	91	46
- rolnicy indywidualni	91	46
Sytuacja – stracone	1.384	977
- rolnicy indywidualni	1.280	1.079
- przedsiębiorcy indywidualni	56	56
- osoby prywatne	38	38
Suma ekspozycji zagrożonych	1.531	1.034

Wysokość utworzonych rezerw celowych w księdze bankowej na ekspozycje kredytowe wszystkich kategorii jest adekwatna w stosunku do wymaganych rezerw celowych. Rezerwy celowe w księdze bankowej zostały utworzone w prawidłowej wysokości dla poszczególnych klas (kategorii) ryzyka.

Nie wystąpiła kwota brakujących rezerw celowych, która pomniejszałaby fundusze własne Banku.

Tab. Nr 12
Arkusz wyliczania dodatkowych wymogów kapitałowych na 31.12.2017 rok [w tys. zł]

Rodzaj ryzyka	Wymagany według Banku łączny kapitał na zabezpieczenie ryzyka (kapitał wewnętrzny)	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara I (kapitał regulacyjny)	Alokacja kapitału według wymagań dla Filara II
Ryzyko kredytowe	10.807	10.807	-
Ryzyko rynkowe	-	-	-
Ryzyko operacyjne	1.289	1.289	-
Inne i przejściowe wymogi kapitałowe	-	-	-
- z tytułu przekroczenia limitów koncentracji zaangażowań	-	-	-
- z tytułu przekroczenia limitu koncentracji kapitałowej	-	-	-
- inne rodzaje ryzyka	-	-	-
Łączny dodatkowy wymóg na ryzyka objęte wymogiem kapitałowym w ramach Filaru I	12.096	12.096	-
Ryzyko koncentracji zaangażowań, z tego:	-	X	-
koncentracji dużych ekspozycji	-	X	-
koncentracji w sektor gospodarki	-	X	-
koncentracji przyjętych form zabezpieczenia	-	X	-
koncentracji ekspozycji kredytowych w jednorodny instrument finansowy	-	X	-
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej:	64	X	64
przeszacowania	-	X	-
bazowe	-	X	-
opcji klienta	-	X	-
krzywej dochodowości	-	X	-
Ryzyko płynności	-	X	-
Pozostałe ryzyka,	-	X	-
Suma wymogów kapitałowych	12.160	12.096	64
Nadwyżka (+) / niedobór (-) kapitału podstawowego Tier 1 (filar I)			16.919
Współczynnik kapitału podstawowego Tier 1 (%)			19,19%
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych (filar I)			16.919
Łączny współczynnik kapitałowy (%)			19,19%
Nadwyżka (+) / niedobór (-) funduszy własnych uwzględniane w procesie badania i oceny nadzorczej			
Łączny współczynnik kapitałowy (%) z punktu widzenia procesu badania i oceny nadzorczej			
Wewnętrzna ocena nadwyżki (+) / niedoboru (-) kapitału wewnętrznego			16.855
Współczynnik kapitału z uwzględnieniem korekt w ramach II filaru (%)			19,09%

Średnia wartość łącznego współczynnika kapitałowego na 31.12.2017r. wyniosła 19,19%.

Bank prowadzi działalność lokalnie, brak ekspozycji poza granicami Polski, w związku z czym: kwota ekspozycji o utraconej wartości i ekspozycji przeterminowanych, podane oddzielnie, z

podziałem na ważne obszary geograficzne, w tym w miarę możliwości kwoty korekty o szczególne i ogólne ryzyko kredytowe związane z każdym obszarem geograficznym - nie dotyczy.

10. Aktywa wolne od obciążeń – art. 443 Rozporządzenia CRR

Składnik aktywów jest traktowany jako obciążony, jeżeli został on zastawiony lub podlega jakiegokolwiek formie ustaleń mających na celu zabezpieczenie lub wsparcie jakości kredytowej transakcji bilansowej lub pozabilansowej, z której nie może on zostać swobodnie wycofany (np. w celu zastawiania dla potrzeb finansowania).

Nie dotyczy. Bank nie dokonuje operacji zabezpieczanych instrumentami finansowymi.

11. Korzystanie z ECAI – art. 444 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie korzysta z ratingów.

12. Ekspozycja na ryzyko rynkowe – art. 445 Rozporządzenia CRR

Tab. Nr 12

L.p.	Rodzaj wymogu	Wymóg kapitałowy
1.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit b.	nie dotyczy
2.	Wymóg zgodnie z art. 92 ust. 3 lit c. – ryzyko walutowe	nie dotyczy

13. Ekspozycja na ryzyko operacyjne – art. 446 Rozporządzenia CRR

1. Wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka operacyjnego obliczane są przez Bank metodą wskaźnika bazowego (art. 315-316 Rozporządzenia). Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego na dzień 31.12.2017 r. wynosi 1.289 tys. zł
2. Straty z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego - zdarzenia ryzyka operacyjnego zarejestrowane w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego w 2017 r. prezentuje poniższa tabela.

Tab. Nr 13
Straty zdarzeń wg kategorii zdarzeń (w tys. zł)

Lp.	Kategoria		Strata brutto	Strata netto
1.	Oszustwa wewnętrzne	OW	-	-
2.	Oszustwa zewnętrzne	OZ	54,8-	0
3.	Zasady dotyczące zatrudnienia oraz bezpieczeństwa w miejscu pracy	PK	-	-
4.	Klienci, produkty i praktyki operacyjne	KiP	0,8	0
5.	Szkody związane z aktywami operacyjnymi	UA	-	-
6.	Zakłócenia działalności banku i awarie sys-	AS	-2,2	-

	temu			
7.	Wykonanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	TP	0,3	0
8.	Razem		57,3	0

3. W 2017 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego, rozumianych jako zdarzenia których prawdopodobieństwo wystąpienia w trzystopniowej skali jest 2 lub 3, a powstała strata brutto została odzyskana.
4. Bank realizuje proces zarządzania ryzykiem operacyjnym, w ramach tego procesu identyfikuje się zdarzenia ryzyka operacyjnego i dokonuje się ewidencjonowania i analizy przyczyn występowania zdarzeń związanych z ryzykiem operacyjnym. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacja odpowiednich szkoleń dla pracowników.

14. Ekspozycje w papierach kapitałowych nieuwzględnionych w portfelu handlowym – art. 447 Rozporządzenia CRR

14.1 Aktywa finansowe.

- a. aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy – nie występują;
- b) aktywa finansowe przeznaczone do obrotu w Banku – nie występują;
- c) kredyty i pożyczki udzielone przez Bank wykazano w punkcie 5.1 Informacji dodatkowej sprawozdania finansowego Banku Spółdzielczego w Kolnie za okres od 01 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017.
- d) aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności:

*Tab. Nr 14
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności*

Nazwa jednostki	31.12.2016		31.12.2017	
	ilość	wartość bilansowa w tys.żł	ilość	wartość bilansowa w tys.żł
Bony pieniężne	4 929	49 281	4 674	46 733
obligacje płynnościowe Banku BPS SA 3 miesięczne		0	25	2 502
obligacje płynnościowe Banku BPS SA 6 miesięczne		0	75	7 529
RAZEM:		49 281,00		56 764,00

- e) aktywa finansowe dostępne do sprzedaży:

Na dzień bilansowy ww. akcje i udziały zostały wycenione według ceny nabycia, zgodnie z par. 36 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków.

Informacja o aktywach finansowych dostępnych do sprzedaży, aktywach i zobowiązaniach finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, dla których nie było możliwe ustalenie w sposób wiarygodny wartości godziwej ze wskazaniem oszacowanej wartości - nie wystąpiły.

Na dzień 31.12.2017 r. Bank posiada w swoim portfelu papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności na kwotę 46.733 tys. zł oraz papiery wartościowe dostępne do sprzedaży na łączną kwotę 3.008 tys. zł.

Tab. Nr 15
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Nazwa jednostki	31.12.2016		31.12.2017	
	ilość	wartość bilansowa w tys. zł	ilość	wartość bilansowa w tys. zł
Bank Polskiej Spółdzielczości S.A. - akcje	1 627 158	2 630	1 775 158	3 000
w tym: - akcje serii H	246 060	578	246 060	578
- akcje serii I	70 000	70	70 000	70
- akcje serii J	168 030	174	168 030	174
- akcje serii K	700 000	700	700 000	700
- akcje serii L	200 000	500	200 000	500
- akcje serii M	80 000	200	80 000	200
- akcje serii O	19 088	48	19 088	48
- akcje serii R	23 980	60	23 980	60
- akcje serii T	120 000	300	120 000	300
- akcje serii W			40 000	100
- akcje serii Z			40 000	100
- akcje serii AA			68 000	170
Spółdzielnia Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS	1	5	1	5
Internetowy Rynek Rolno-Towarowy Sp. z o.o. w Łomży - udziały	6	3	6	3
RAZEM:		2 638		3 008

15. Ekspozycja na ryzyko stopy procentowej przypisana pozycjom nie uwzględnionym w portfelu handlowym – art. 448 Rozporządzenia

15.1. Charakter ryzyka stopy procentowej i zasadnicze założenia

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- 1) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- 2) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru i odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- 1) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- 2) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku;
- 3) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - a) stosowanie dla produktów klientów stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,
 - b) oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- 4) ograniczanie ryzyka opcji klienta poprzez dostosowywanie oprocentowania depozytów do oferty konkurencji.

W celu utrzymania założonego w planach strategicznych i rocznych planach finansowych profilu ryzyka, Bank zmienia swoje narażenie na ryzyko stopy procentowej za pomocą działań związanych z:

- 1) inwestowaniem (głównie poprzez sterowanie terminami zapadalności lokat o stałym oprocentowaniu deponowanymi w banku zrzeszającym),
- 2) kredytowaniem (ustalanie parametrów produktów kredytowych),
- 3) finansowaniem zewnętrznym,
- 4) ustalaniem oprocentowania,
- 5) zarządzaniem terminami zapadalności / wymagalności oraz przeszacowania różnych portfeli.

Bank podejmuje następujące działania:

- 1) prowadzi bieżący monitoring kształtowania się najważniejszych rynkowych stóp procentowych na rynku lokalnym,
- 2) dokonuje analiz prognoz w zakresie możliwych wariantów zachowania się rynkowych stóp procentowych w przyszłości,
- 3) analizuje kształtowanie się oprocentowania poszczególnych, własnych produktów bankowych na tle stóp rynkowych oraz porównywalnej oferty konkurencyjnych banków,
- 4) zarządza poszczególnymi grupami aktywów i pasywów w taki sposób, aby zapewnić realizację optymalnej, w danych warunkach, wysokości marży odsetkowej Banku.

Zarząd Banku otrzymuje sprawozdania zawierające niezbędne informacje odnośnie ryzyka stopy procentowej w okresach miesięcznych, natomiast Rada Nadzorcza Banku w okresach kwartalnych. W przypadku wzrostu poziomu ryzyka raporty mogą być opracowywane częściej.

15.2. Testy warunków skrajnych

Bank przeprowadza testy warunków skrajnych, wyliczając poziom poszczególnych rodzajów ryzyka stopy procentowej przy zaistnieniu następujących warunków skrajnych:

- 1) dla ryzyka przeszacowania – zmiana stóp procentowych o 200 punktów bazowych,
- 2) dla ryzyka bazowego:
 - a) przy założeniu spadku stóp procentowych:
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a stopą WIBOR 1M o dwukrotnie mniejszy gdy luka skumulowana dla pozycji uzależnionych od stóp rynku międzybankowego jest ujemna,
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a stopą WIBOR 1M o dwukrotnie większy (maksymalnie 1) gdy luka skumulowana dla pozycji uzależnionych od stóp rynku międzybankowego jest dodatnia,
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a średnioważoną stopą kredytów oprocentowanych według stawki własnej Banku dwukrotnie większy (maksymalnie 1) ,
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a średnioważoną stopą depozytów oprocentowanych według stawki własnej Banku dwukrotnie mniejszy,
 - b) przy założeniu wzrostu stóp procentowych:
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a stopą WIBOR 1M o dwukrotnie większy (maksymalnie 1) gdy luka skumulowana dla pozycji uzależnionych od stóp rynku międzybankowego jest dodatnia,
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a stopą WIBOR 1M o dwukrotnie mniejszy gdy luka skumulowana dla pozycji uzależnionych od stóp rynku międzybankowego jest ujemna,
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a średnioważoną stopą kredytów oprocentowanych według stawki własnej Banku dwukrotnie większy (maksymalnie 1),
 - współczynnik korelacji pomiędzy stopą redyskonta weksli NBP a średnioważoną stopą depozytów oprocentowanych według stawki własnej Banku dwukrotnie mniejszy,
- 3) dla ryzyka krzywej dochodowości – zasady zmiany współczynników korelacji są takie same jak opisane ust.1 pkt. 2, tj. uzależnione od kierunku zmiany stóp i znaku luki dla poszczególnych terminów z krzywej dochodowości,
- 4) dla ryzyka opcji klienta (jeżeli poziom ryzyka opcji jest znaczący) – dwukrotne zwiększenie wskaźników zrywalności depozytów i spłatalności kredytów.

Najważniejsze spostrzeżenia i wnioski wynikające z analizy ryzyka stóp procentowych według stanu na koniec grudnia 2017 roku:

1. Na dzień analizy (31.12.2017 r.) w zakresie ryzyka stopy procentowej obniżyło się narażenie Banku na ryzyko terminów przeszacowania określone za pomocą zmiany wyniku odsetkowego, jaką może spowodować niekorzystna zmiana stóp procentowych, co wynikało przede wszystkim z odnotowanego zmniejszenia salda depozytów niskooprocentowanych wyłączanych z kalkulacji zmiany wyniku odsetkowego, wydłużenia średniego terminu przeszacowania aktywów odsetkowych oraz obniżenia wartości luki do 12M.

2. W ramach analizy elastyczności – uzyskana rozpiętość odsetkowa na poziomie 2,38 pp. przy obowiązującej wartości granicznej ustalonej w 2017 roku na poziomie minimum 2,30 pp. oznacza zachowanie obowiązującego limitu.
3. Na koniec grudnia 2017 r. poziom ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej kształtował się w ramach obowiązujących limitów w zakresie:
 - względnego współczynnika luki - 69% wartości granicznej,
 - dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka terminów przeszacowania - 83% wartości granicznej),
 - dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego (83% wartości granicznej),
 - rozpiętości odsetkowej będącej miarą zmienności wewnętrznych stóp procentowych Banku (2,38 pp. wobec limitu minimum 2,3 pp.).
4. Na dzień 31.12.2017 – analiza wykazała, że w scenariuszu negatywnym, tj. równoległym przesunięciu krzywej dochodowości o 200 pb. w dół, wartość ekonomiczna kapitału obniży się o 666 tys. zł, tj. 2,29% kapitałów własnych Banku.
5. Na 31.12.2017 r. ocena adekwatności poziomu kapitału wewnętrznego (ICAAP) wskazuje na obowiązek utworzenia wewnętrznego wymogu kapitałowego na pokrycie ryzyka z tytułu terminów przeszacowania w kwocie 64 tys. zł.

16. Ekspozycja na pozycje sekurytyzacyjne – art. 449 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy. Bank nie posiada ekspozycji na pozycje sekurytyzacyjne.

17. Polityka w zakresie wynagrodzeń – art. 450 Rozporządzenia CRR

Obok ogólnego systemu wynagradzania w Banku funkcjonuje system i struktura wynagrodzenia pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku. Mechanizmy mają na celu zapewnienie zrównoważonego ich charakteru oraz uwzględnienie sytuacji finansowej Banku.

W 2017 r. w procesie ustalania listy stanowisk kierowniczych dla celów zmiennych składników wynagrodzeń, przeanalizowano rolę oraz zakres odpowiedzialności osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku w świetle kluczowych rodzajów ryzyka występujących w Banku i wpływu na jego profil. Z uwagi na skalę i rodzaj działalności, zgodnie z zasadą proporcjonalności dla celów polityki wynagrodzeń za osoby mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku i objęte tą Polityką, uznani zostali Członkowie Zarządu Banku tj.:

- a) Prezes Zarządu
- b) Wiceprezes ds. ekonomiczno-finansowych
- c) Wiceprezes ds. handlowych.
- d) Główny Księgowy

Dla powyższych osób polityka wynagradzania określona została w Polityce zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze... oraz Polityce wynagradzania ..., które zostały zatwierdzone przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorcza sprawowała również nadzór nad wynagrodzeniami ww. osób ustalając wysokość stałych i

zmiennych składników. W 2016 roku Rada Nadzorcza odbyła 7 posiedzeń. W procesie decyzyjnym przy opracowaniu Polityki wynagrodzeń pracowników, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku Spółdzielczego w Kolnie brały udział następujące organy:

- a) Zarząd Banku, który odpowiada za opracowanie i przyjęcie Polityki.
- b) Rada Nadzorcza, która zatwierdza Politykę oraz dokonuje co najmniej raz w roku jej przeglądu.

Bank nie był zobowiązany do powoływania komitetu ds. wynagrodzeń, Rada Nadzorcza nie powoływała takiego komitetu. Bank nie korzystał z usług konsultanta zewnętrznego przy ustalaniu polityki wynagradzania.

Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w terminie oceny wykonania Strategii działania w oparciu o kryterium ilościowe oraz jakościowe.

Ocena efektów pracy obejmuje następujące wskaźniki Banku osiągnięte w ostatnich trzech latach (kryterium ilościowe) w odniesieniu do założeń Strategii działania:

- 1) zysk netto,
- 2) zwrot z kapitału własnego (ROE),
- 3) jakość portfela kredytowego,
- 4) współczynnik kapitałowy,
- 5) wskaźnik płynności LCR,

Ocenie podlega stopień wykonania wymienionych w ust. 2 wskaźników w odniesieniu do planu finansowego w poszczególnych latach podlegających ocenie oraz w stosunku do założeń przyjętych w Strategii działania na dany okres. Zmienne składniki są przyznawane w przypadku, gdy w każdym z ostatnich trzech lat oraz w ocenianym kwartale plan w zakresie wskaźników wymienionych w ust. 2 był zrealizowany co najmniej w 80%.

Kryteria jakościowe oceny członków Zarządu przy przyznawaniu zmiennych składników wynagradzania to:

- a) pozytywna ocena rękojmi należytego wykonania obowiązków, zgodnie z art. 22aa ustawy Prawo bankowe,
- b) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie finansowym w okresach objętych oceną.
- c) brak wyroków skazujących za przestępstwa umyślne związane z działalnością bankową lub finansową,
- d) nie prowadzenie interesów konkurencyjnych wobec Banku,

W przypadku zagrożenia nie spełnienia wymogów ostrożnościowych lub zagrożenia upadłością zmiennych składników wynagradzania nie przyznaje się.

Organ oceniający może uwzględnić uwarunkowania poszczególnych okresów skutkujące nieosiągnięciem planowanych zamierzeń jednak nie mających istotnego wpływu na bezpieczną działalność Banku. W związku z powyższym może przyznać zmienne składniki wynagrodzeń.

Ocena wyników dla celów zmiennych składników wynagrodzeń zgodnie z założeniami opiera się na ocenie efektywności z dłuższego okresu czasu i nie ma na celu premiowania wyłącznie

bieżących wyników finansowych, a uwzględnienie bezpieczeństwa, stabilności działalności w okresach przyszłych. Polityka ustala maksymalny poziom składników zmiennych w relacji procentowej do stałego składnika.

Przez zmienne składniki wynagrodzeń rozumie się przyznane nagrody i premie, których wypłata uzależniona jest od oceny pracy oraz wyników działalności. Zmiennych składników wynagrodzeń nie stanowią świadczenia emerytalne przyznane w ramach powszechnego systemu emerytalnego Banku (odprawy emerytalne) oraz wynikające z regulaminów odprawy i nagrody jubileuszowe, z uwagi, iż nie mają one cechy uznaniowości i stanowią część standardowych pakietów dotyczących zatrudnienia. Z uwagi na to w tabeli poniżej nie ujęto wynagrodzeń z tytułu świadczenia jubileuszowego, świadczeń z funduszu socjalnego jako standardowe pakiety dotyczące zatrudnienia nie stanowiące zmiennych składników.

W 2017 r. przyznane zmienne składniki wynagrodzeń zostały wypłacone i nie podlegały odroczeniu w czasie. Bank nie wyodrębnia linii biznesowych stosowanych w procesie zarządzania, tym samym alokacji wynagrodzeń. Wynagrodzenie zmienne miało wyłącznie formę pieniężną.

18. Dźwignia finansowa – art. 451 Rozporządzenia CRR

Wskaźnik dźwigni :

- a) Definicja przejściowa: 9,15
- b) W pełni wprowadzona definicja: 9,10.

19. Stosowanie metody IRB w odniesieniu do ryzyka kredytowego – art. 452 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy.

Bank nie stosuje metody IRB.

20. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego – art. 453 Rozporządzenia CRR

Bank stosuje następujące techniki ograniczania ryzyka kredytowego:

1. Pomniejszanie podstawy tworzenia rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw celowych na ryzyko związane z działalnością banków.
Bank przyjmuje zabezpieczenia zgodnie z *Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wiarytelności w Banku Spółdzielczym w Kolnie*.
2. Pomniejszanie wag ryzyka przypisywanych ekspozycjom kredytowym zabezpieczonym hipotecznie na nieruchomości mieszkalnej w rachunku wymogów kapitałowych na podstawie Rozporządzenia 575/2013 UE.
Bank zarządza ryzykiem związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, zgodnie z *Instrukcją zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku Spółdzielczym w Kolnie*.
3. Techniki redukcji ryzyka kredytowego – zgodnie z Rozporządzeniem 575/2013 UE –

procedurę wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu technik redukcji ryzyka kredytowego w Banku opisuje *Instrukcja oceny adekwatności kapitałowej w Banku Spółdzielczym w Kolnie*.

4. W celu ograniczania skutków ryzyka kredytowego Bank przyjmuje zabezpieczenia. Przyjmowane zabezpieczenia powinny spełniać kryteria płynności, wartości oraz dostępu i możliwości ich kontroli, zgodnie z obowiązującą w Banku:
 - *Instrukcją prawnych form zabezpieczenia wierzytelności w Banku Spółdzielczym w Kolnie*
 - *Instrukcją monitoringu ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń oraz klasyfikacji i tworzenia rezerw celowych w Banku Spółdzielczym w Kolnie*
5. Wartość przyjmowanych zabezpieczeń powinna zapewnić odpowiedni poziom wskaźnika LtV przez cały okres kredytowania.
6. Bank stale monitoruje zmiany na rynku typowych zabezpieczeń, przyjmowanych przez Bank, tj. rynku nieruchomości.
7. Bank preferuje zabezpieczenia zwrotności kredytów, które pozwalają na:
 - a. skuteczną egzekucję należności w przypadku braku spłaty kredytów,
 - b. pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych,
 - c. przypisanie niższych wag ryzyka ekspozycjom kredytowym w rachunku wymogu kapitałowego.

Tab. Nr 17

Przyjęte przez Bank rodzaje zabezpieczeń ekspozycji kredytowych wg stanu na 31.12.2017r. (w tys. zł)

Rodzaj zabezpieczenia	Wartość zabezpieczenia	Struktura
Otrzymane poręczenia i gwarancje spłaty kredytów od podmiotów niefinansowych	16 790	9,4%
Blokada rachunku lokaty wraz z pełnomocnictwem do pobrania środków - podmioty sektora niefinansowego	2	0,0%
Hipoteka powstała na nieruchomości - inne zabezpieczenia - podmioty sektora niefinansowego	16 856	9,4%
Hipoteka na nieruchomości mieszkalnej	1 543	0,9%
Zastaw rejestrowy	51	0,0%
Pełnomocnictwo do rachunku bankowego w Banku posiadaczy ekspozycji kredytowych - podmioty sektora niefinansowego	37 203	20,8%
Przeniesienie na Bank prawa własności rzeczy ruchomej - podmioty sektora niefinansowego	5 641	3,1%
Przelew wierzytelności na zabezpieczenia (cesja) - podmioty sektora niefinansowego	60 904	34,0%
Weksel in blanco lub poręczenie wg prawa wekslowego - sektor niefinansowy	19 987	11,2%
Przeniesienie na Bank prawa własności papierów wartościowych - podmioty sektora budżetowego	20 191	11,3%
Podsumowanie:	179 168	100,0%

21. Stosowanie metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego – art. 454 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy

Bank nie stosuje metod zaawansowanego pomiaru w odniesieniu do ryzyka operacyjnego.

22. Stosowanie wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego – art. 455 Rozporządzenia CRR

Nie dotyczy

Bank nie stosuje wewnętrznych modeli pomiaru ryzyka rynkowego.

Kolno, dnia 28 marca 2018 roku

Sporządził:
Teresa Kozikowska
Wiceprezes Zarządu

Załącznik nr 1

Informacja o strategii i celach zarządzania ryzykiem

Podstawowe założenia procesu zarządzania ryzykiem

1. Podejmowanie ryzyka zmusza Bank do koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach, poszukiwania form obrony przed zagrożeniami i dostosowywania działalności do zmieniających się warunków zewnętrznych; ostrożnościowe podejmowanie ryzyka oznacza

utrzymywanie racjonalnej równowagi pomiędzy prowadzeniem działalności przychodowej i kontrolowaniem ryzyka.

2. W celu przeprowadzania procesów wymienionych w ust. 1 realizowane są zadania, związane z analizą wartości podstawowych mierników charakterystycznych dla poszczególnych rodzajów ryzyka.
3. Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy: dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu, stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki, monitorowanie dopuszczalnego poziomu ryzyka.
4. Bank zarządza rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne zgodnie z obowiązującymi wewnętrznymi regulacjami zarządzania tymi rodzajami ryzyka.
5. Na system zarządzania każdym rodzajem ryzyka składa się:
 - 1) procedura opisująca zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) identyfikacja, pomiar i monitorowanie;
 - 3) system limitów ograniczających ryzyko;
 - 4) system informacji zarządczej;
 - 5) odpowiednio dostosowana organizacja procesu zarządzania.
6. Do rodzajów ryzyka uznanych przez Bank za istotne, o których mowa w ust. 4, zaliczane są:
 - 1) ryzyko kredytowe, w tym ryzyko koncentracji
 - 2) ryzyko operacyjne, w tym ryzyko braku zgodności;
 - 3) ryzyko płynności;
 - 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
 - 5) ryzyko kapitałowe;

Procedury zarządzania ryzykiem podlegają przeglądowi i aktualizacji w cyklach rocznych pod względem dostosowania ich do aktualnych przepisów prawa przy uwzględnieniu zmian w skali działalności Banku oraz zmian organizacyjnych; wnioski z przeglądu prezentowane są Zarządowi Banku oraz przekazywane do odpowiednich komórek organizacyjnych Banku, celem ewentualnego uaktualnienia zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem

W procesie zarządzania ryzykiem bankowym w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza;
- 2) Zarząd;
- 3) komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) odpowiedzialne za:
 - a) sprawozdawczość dla odbiorców zewnętrznych,
 - b) zarządzanie nadwyżką środków,
 - c) sprzedaż kredytów,
 - d) identyfikację i akceptację ryzyka kredytowego dla pojedynczych transakcji,
 - e) pomiar, monitorowanie i kontrolę poszczególnych rodzajów ryzyka bankowego.

Rada Nadzorcza:

- 1) zatwierdza Strategię działania Banku oraz zasady ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem, obejmujące m.in. możliwy do zaakceptowania ogólny poziom ryzyka Banku;
- 2) zatwierdza procedury dotyczące procesów:
 - a) szacowania kapitału wewnętrznego,
 - b) planowania i zarządzania kapitałowego;

- 3) zatwierdza strukturę organizacyjną Banku, zawartą w Regulaminie organizacyjnym, dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 4) zatwierdza ogólne zasady polityki dotyczącej zmiennych składników wynagrodzeń;
- 5) sprawuje nadzór nad zarządzaniem ryzykiem braku zgodności rozumianym jako skutki nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz przyjętych przez Bank standardów postępowania, a także zatwierdza założenia polityki Banku w zakresie ryzyka braku zgodności, ocenia efektywność zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- 6) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze Strategią działania i planem finansowym Banku;
- 7) zapewnia wybór członków Zarządu posiadających odpowiednie kwalifikacje do sprawowania wyznaczonych im funkcji;
- 8) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem występującym w działalności Banku oraz ocenia adekwatność i skuteczność tego systemu, głównie poprzez zapoznawanie się z raportami i sprawozdaniami dotyczącymi oceny narażenia Banku na poszczególne rodzaje ryzyka (w tym ryzyka braku zgodności) i na ich podstawie dokonuje oceny stopnia efektywności i adekwatności zarządzania ryzykiem;
- 9) ocenia, czy działania Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku są skuteczne i zgodne z polityką Rady Nadzorczej.

Zarząd:

- 1) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnych strategii oraz procedur dotyczących planowania, identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli ryzyka w zakresie:
 - a) systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka braku zgodności,
 - b) systemu kontroli wewnętrznej,
 - c) szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
 - d) dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego;
- 2) odpowiada za skuteczność systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzyka do spraw zgodności, systemu kontroli wewnętrznej, procesu szacowania kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz za nadzór nad efektywnością tych procesów;
- 3) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu oceny adekwatności kapitałowej i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz nadzór nad jego efektywnością, wprowadzając w razie potrzeby niezbędne korekty i udoskonalenia;
- 4) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka;
- 5) wprowadza podział zadań realizowanych w Banku, który zapewnia niezależność funkcji planowania, pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej skutkującej podejmowaniem ryzyka przez Bank;
- 6) zatwierdza limity wewnętrzne oraz ich wysokość dostosowaną do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku;
- 7) odpowiada za przejrzystość działań Banku, w szczególności za politykę informacyjną w zakresie działalności Banku, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania Bankiem, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i za ocenę sytuacji finansowej Banku;
- 8) zapewnia zgodność działania Banku z obowiązującymi przepisami prawa;

- 9) zapewnienia, że Bank prowadzi politykę służącą zarządzaniu wszystkimi istotnymi rodzajami ryzyka w działalności Banku i posiada procedury w tym zakresie;
- 10) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację polityki zmiennych składników wynagrodzeń;
- 11) uwzględnia rezultaty badań prowadzonych przez komórkę audytu wewnętrznego oraz biegłych rewidentów przy podejmowaniu decyzji w ramach zarządzania Bankiem;
- 12) przekazuje Radzie Nadzorczej okresowe informacje przedstawiające w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny rodzaje i wielkość ryzyka w działalności Banku.

Zarządzanie ryzykiem jest zorganizowane w sposób umożliwiający zapobieganie konfliktom interesów pomiędzy pracownikami, czy też jednostkami organizacyjnymi Banku.

Komórki organizacyjne Banku biorą udział w procesie zarządzania ryzykiem poprzez realizację celów zawartych w niniejszej strategii oraz zgodnie z regulaminem organizacyjnym Banku.

Komórki organizacyjne (lub wyznaczone osoby w Banku) uczestniczą w procesie zarządzania ryzykiem w ramach przypisanych im zadań w strukturze organizacyjnej Banku oraz w procedurach wewnętrznych, dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Identyfikacja, pomiar i monitorowanie ryzyka

1. Bank stosuje metody identyfikowania i pomiaru ryzyka związanego z jego działalnością dostosowane do profilu, skali i złożoności ryzyka, a także do profilu i skali prowadzonej działalności, w przypadku wątpliwości w zakresie poziomu ryzyka stosuje się podejście z zachowaniem maksymalnego stopnia ostrożności.
2. Częstotliwość pomiaru ryzyka dostosowana jest do wielkości oraz charakteru poszczególnych rodzajów ryzyka w działalności Banku.
3. Metody lub systemy pomiaru ryzyka, a w szczególności ich założenia, są poddawane okresowej ocenie uwzględniającej testowanie i weryfikację historyczną.
4. Przegląd i aktualizacja metod lub systemów pomiaru ryzyka przeprowadzane są wraz z przeglądem procedur dotyczących zarządzania ryzykiem.

Limity ograniczające ryzyko

1. Bank wprowadza odpowiednie do skali i złożoności działalności limity wewnętrzne ograniczające poziom ryzyka występującego w poszczególnych obszarach działania Banku.
2. Procedury wewnętrzne określają zasady ustalania i aktualizowania wysokości limitów oraz częstotliwość monitorowania ich przestrzegania i raportowania.
3. Poziom limitów wewnętrznych jest dostosowany do akceptowanego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka Banku.
4. Analizy będące podstawą do określenia wysokości limitów wewnętrznych są sporządzane w formie pisemnej.
5. Bank określa wysokość limitów (w zależności od rodzaju ryzyka lub charakteru limitu) w oparciu o następujące przesłanki:
 - 1) analizę historyczną stopnia wykorzystania limitu;
 - 2) apetyt na ryzyko określony przez Radę Nadzorczą;
 - 3) analizę wpływu zrealizowania się limitu w maksymalnej wysokości na sytuację finansową Banku;
 - 4) wysokość ryzyka, którym jest obciążona pozycja objęta limitem.

6. Z zachowaniem limitów określonych w ustawie Prawo bankowe, Bank ustalił i weryfikuje wewnętrzne limity zaangażowań według kryteriów uwzględniających specyfikę ich działalności.
7. Procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem określają sytuacje, w których dopuszczalne jest przekroczenie limitów wewnętrznych, określają warunki akceptacji przekroczeń oraz sposób postępowania w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych.
8. Przyjęte rodzaje limitów wewnętrznych, dotyczących poszczególnych rodzajów ryzyka oraz ich wysokość, zatwierdza Zarząd Banku.
9. Przekroczenia limitów wewnętrznych są monitorowane i poddawane szczegółowej analizie – zadania te wykonują komórki organizacyjne wskazane w procedurach szczegółowych dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Informacja zarządcza dotycząca zarządzania ryzykiem

1. Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej.
2. System sprawozdawczości zarządczej dostarcza informacji na temat:
 - 1) rodzajów i wielkości ryzyka w działalności Banku;
 - 2) profilu ryzyka;
 - 3) stopnia wykorzystania limitów wewnętrznych;
 - 4) wyników testów warunków skrajnych;
 - 5) skutków decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem.
3. Monitorowanie ryzyka odbywa się z częstotliwością umożliwiającą dostarczenie informacji o zmianach profilu ryzyka Banku.
4. Zakres oraz szczegółowość sprawozdań wewnętrznych są dostosowane do rodzaju raportowanego ryzyka oraz odbiorców informacji.
5. Rzetelność, dokładność oraz aktualność dostarczanych informacji zapewnia wprowadzony w Banku system kontroli wewnętrznej.
6. Szczegółowe zasady działania systemu informacji zarządczej reguluje w Banku odrębna procedura; ponadto w regulacjach dotyczących zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka bankowego został określony w sposób ogólny zakres informacji zarządczej z obszaru, którego dotyczy regulacja; szczegółowy wykaz sprawozdań zarządczych określa odrębna regulacja.

Sporządził:
Teresa Kozikowska
Wiceprezes Zarządu

Informacja na temat profilu ryzyka

Bank Spółdzielczy w Kolnie z siedzibą w Kolnie, ul. Kolejowa 2 w 2017 roku prowadzi działalność wykorzystując kanały dystrybucji bezpośredniej, tj. poprzez placówki wymienione w tabeli nr 1.

Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem banku internetowego. Bank Spółdzielczy w Kolnie na dzień 31 grudnia 2017 roku nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.

Ryzyko bankowe

Podejmowanie ryzyka wiąże się nierozzerwalnie z prowadzoną przez Bank działalnością, powodując konieczność koncentrowania uwagi na powstających zagrożeniach oraz stałego poszukiwania form obrony przed tymi zagrożeniami.

Wprowadzony w Banku system zarządzania ryzykiem ma więc na celu przede wszystkim zapewnienie ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem bankowym, gwarantujące odpowiedni poziom bezpieczeństwa przy zachowaniu rentowności działalności, uwzględniające skalę prowadzonej działalności oraz zmiany zachodzące w samym Banku jak i jego otoczeniu.

Zarządzanie ryzykiem ma między innymi na celu:

- ⇒ długookresową zdolność konkurencyjną Banku na rynku;
- ⇒ ochronę funduszy własnych i gromadzenie kapitału niezbędnego do sprawnego funkcjonowania Banku;
- ⇒ ochronę środków powierzonych Bankowi przez jego depozytariuszy (ochrona depozytów);
- ⇒ zapobieganie stratom oraz wykorzystanie możliwości osiągnięcia optymalnego zysku;
- ⇒ optymalny wybór obszarów działania Banku, struktury organizacyjnej, systemu planowania i kontroli, systemu elektronicznego przetwarzania danych;
- ⇒ rozwijanie działalności operacyjnej zgodnie z założeniami przyjętymi przez Zarząd Banku oraz Radę Nadzorczą;

Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikowanie, pomiar i szacowanie, limitowanie, monitorowanie, raportowanie oraz kontrolowanie występującego w działalności Banku ryzyka służące zapewnieniu realizacji celów działania Banku.

Do głównych zadań w zakresie zarządzania ryzykiem w Banku należy:

- ⇒ planowanie ryzyka (apetyt na ryzyko),
- ⇒ dostarczanie informacji na temat ryzyka i jego profilu;
- ⇒ stosowanie działań profilaktycznych redukujących ryzyko i jego skutki;
- ⇒ monitorowanie dopuszczalnego ryzyka;
- ⇒ szacowanie wymogów kapitałowych na pokrycie poszczególnych rodzajów ryzyka;
- ⇒ audyt skuteczności zarządzania ryzykiem w Banku.
- ⇒ ograniczanie ryzyka.

Wielkość ryzyka bankowego zależy od wielu wzajemnie powiązanych czynników, z których większość nie jest zależna od działań Banku; są to:

- ⇒ czynniki ogólnogospodarcze, np. polityka gospodarcza państwa, polityka Banku Centralnego, ustalanie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej, w szczególności w zakresie redyskonta weksli, stopa inflacji, zadłużenie budżetu, kondycja ekonomiczna jednostek gospodarczych, światowy kryzys zarówno finansowy jak i gospodarczy;
- ⇒ czynniki społeczne, np. zachowania klientów Banku, skłonność do oszczędzania;
- ⇒ czynniki polityczne, np. tendencje i wydarzenia mające wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą;
- ⇒ czynniki demograficzne, np. struktura ludności, stopa bezrobocia;
- ⇒ czynniki techniczne, np. stan infrastruktury.

Wprowadzona w Banku struktura organizacyjna jest dostosowana do skali działania Banku oraz profilu ponoszonego przez Bank ryzyka, ma na celu zapewnienie niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie przez Bank ryzyka. Ze względu na rozpiętość kierowania i liczbę szczebli zarządzania w Banku występuje struktura płaska

Zarząd Banku odpowiada za wprowadzenie skutecznego, efektywnego i adekwatnego do skali działania Banku systemu zarządzania ryzykiem, planowanie ryzyka, sterowanie ryzykiem, kontrolowanie ryzyka, natomiast Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad tym systemem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywa się na podstawie pisemnych regulacji, znanych wszystkim pracownikom biorącym udział w procesie zarządzania ryzykiem, podlegającym regularnym weryfikacjom mającym na celu ich dostosowanie do zmian profilu ryzyka i otoczenia gospodarczego Banku.

Wewnętrzne procedury Banku w zakresie zarządzania ryzykiem wskazują zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka, zasady zarządzania ryzykiem, limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów oraz przyjęty system sprawozdawczości zarządczej.

Efektywne zarządzanie ryzykiem w skali całego Banku stało się formalną koniecznością ze względu na mało stabilne parametry ekonomiczne i społeczne, charakteryzujące się niskim tempem wzrostu gospodarczego, wysokim bezrobociem jak również częstymi zmianami przepisów prawa, czy ustalaniem stóp procentowych.

System kontroli ryzyka bankowego obejmuje zarządzanie kilkoma głównymi rodzajami ryzyka, które zostały w Banku zdefiniowane jako ryzyko o istotnym charakterze. Jest to między innymi ryzyko kredytowe, ryzyko płynności, ryzyko operacyjne, ryzyko stopy procentowej, ryzyko walutowe. Powyższe kategorie ryzyka podlegają miesięcznym analizom i kontroli (z wyjątkiem ryzyka operacyjnego – raz na kwartał), przedkładanym Zarządowi Banku.

Ryzyko kredytowe.

To najbardziej znaczący rodzaj ryzyka w Banku z uwagi na charakter i zakres prowadzonej działalności. Ryzyko kredytowe - to dla Banku ryzyko nieoczekiwanego niewykonania zobowiązania lub pogorszenia się zdolności kredytowej zagrażającej wykonaniu zobowiązania; jest to niebezpieczeństwo niespłacenia zobowiązań przez wierzyciela Banku z tytułu zaciągniętych kredytów, gwarancji, poręczeń, akredytyw. Występuje, kiedy kredytobiorca nie

zwraca (w całości lub w części) przypadających rat kapitałowych wraz z uzgodnionymi odsetkami (ewentualnie z innymi opłatami). Ryzyko to wpływa w sposób najbardziej istotny na działalność Banku, ponieważ niespłacenie udzielonych należności wiąże się z poniesieniem przez Bank ewentualnych dużych strat. Ryzyko kredytowe obejmuje w Banku ryzyko kontrahenta, ryzyko koncentracji, ryzyko rezydualne oraz ryzyko wynikające z detalicznych i zabezpieczonych hipotecznie ekspozycji kredytowych.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest budowa odpowiedniego do posiadanych funduszy własnych bezpiecznego portfela kredytowego, zapewniającego odpowiedni poziom dochodowości.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem kredytowym obejmującym podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- ⇒ budowa bezpiecznego, zdywersyfikowanego portfela kredytowego;
- ⇒ podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka pojedynczej transakcji oraz ryzyka portfela kredytowego;
- ⇒ działania organizacyjno-proceduralne.

Nadrzędnym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego, zrównoważonego i zdywersyfikowanego pod względem jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym jako minimalizacja ryzyka wystąpienia kredytów zagrożonych.

W celu osiągnięcia długofalowych zamierzeń w zakresie ryzyka kredytowego - w Banku badaniu poddaje się czynniki ryzyka makroekonomicznego oraz ryzyka rezydualnego.

W Banku stosowany jest monitoring – przeprowadzony w oparciu o:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków wraz z rozporządzeniami zmieniającymi,
- procedury wewnętrzne.

W zakresie ryzyka kredytowego Bank dokonuje wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu tego ryzyka przy zastosowaniu metody standardowej.

Analiza ryzyka kredytowego oraz zarządzanie ryzykiem kredytowym przeprowadzane są zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

Ryzyko kredytowe w Banku wynika między innymi z koncentracji, która jest efektem ograniczenia działalności Banku do obszaru określonego w Statucie, zatwierdzonego przez Komisję Nadzoru Finansowego.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym to proces ciągły, opierający się na okresowo weryfikowanych zasadach, których przestrzeganie umożliwiłoby zminimalizowanie zagrożeń występujących w działalności kredytowej, co można osiągnąć dzięki podejmowaniu odpowiednich działań zabezpieczających w dwóch podstawowych obszarach: ryzyka pojedynczej transakcji, ryzyka portfela kredytowego. Bank dąży do ograniczania ryzyka kredytowego oraz ryzyka koncentracji wyznaczając limity rozwoju akcji kredytowej. Ustalone limity kredytowe zostały dotrzymane.

Ryzyko stopy procentowej.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest utrzymanie relacji przychodów i kosztów odsetkowych oraz bilansowej wartości zaktualizowanej kapitału wynikającej ze zmian stóp procentowych w granicach nie zagrażających bezpieczeństwu Banku i akceptowanych przez Radę Nadzorczą.

Celem Banku jest w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz minimalizacja negatywnego wpływu zmian stóp procentowych na wynik odsetkowy.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową opiera się na:

- ⇒ analizie obecnego oraz prognozowanego kształtowania się stóp procentowych na rynku międzybankowym;
- ⇒ analizach narażenia Banku na ryzyko stóp procentowych oraz analizach oprocentowania produktów Banku;
- ⇒ prognozach kształtowania się przyszłego wyniku odsetkowego;
- ⇒ dostępności produktów aktywnych i pasywnych;
- ⇒ przestrzeganiu ustalonych limitów;
- ⇒ realizowaniu celów przyjętych w Strategii.

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej oraz marżą odsetkową odbywa się poprzez:

- ⇒ kształtowanie oprocentowania aktywów i pasywów;
- ⇒ wydłużenie aktywów bądź pasywów poprzez szersze zastosowanie instrumentów o stałej stopie procentowej;
- ⇒ skracanie aktywów bądź pasywów poprzez zwiększenie udziału instrumentów o zmiennej stopie procentowej;
- ⇒ zmianę długości zapadalności aktywów o oprocentowaniu stałym;
- ⇒ zmniejszeniu lub zwiększeniu zaangażowania w aktywach mniej wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- ⇒ zmianę strategii kredytowej.

Analiza ryzyka stopy procentowej przeprowadzana jest co najmniej raz w miesiącu zgodnie z opracowanymi procedurami wewnętrznymi. Bank monitoruje ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej w okresach kwartalnych i w zależności od otrzymanych wyników analiz wyznacza wewnętrzny wymóg kapitałowy na pokrycie ryzyka stopy procentowej.

Ryzyko płynności.

wiąże się z możliwością braku środków płynnych, jeżeli terminy trwałości aktywów (terminy zapadalności) i terminy trwałości pasywów (terminy wymagalności) nie są dopasowane.

Ryzyko płynności jest to ryzyko utraty zdolności do terminowego wywiązywania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bilansowych i pozabilansowych w terminie ich wymagalności bez ponoszenia nie akceptowalnych strat.

Celem strategicznym Banku w zakresie zarządzania płynnością jest pełne zabezpieczenie płynności Banku, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Bank określił podstawowy cel zarządzania ryzykiem płynności jako utrzymanie struktury aktywów i pasywów zapewniające osiągnięcie wysokiej rentowności, stałego i rosnącego wyniku finansowego przy jednoczesnym zapewnieniu zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań bez konieczności ponoszenia dodatkowych kosztów.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- ⇒ zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych;
- ⇒ podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej;
- ⇒ utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Zarządzanie płynnością objęte jest systemem mechanizmów kontrolnych uwzględniających wszystkie elementy tego procesu, a zwłaszcza ocenę przyjętych narzędzi pomiaru, ocenę realizacji polityki Banku, system kompetencji i odpowiedzialności, mechanizmy informacyjno-sprawozdawcze stosowane na poszczególnych szczeblach zarządzania.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności Bank dąży do rozwoju bazy depozytowej w powiązaniu z rozwojem bazy kredytowej. W celu zarządzania płynnością Bank wykorzystuje wskaźniki do wyliczania płynności finansowej oraz lukę płynności.

W procesie zarządzania płynnością Bank wykorzystuje analizę przepływu środków pieniężnych. W zakresie codziennego szacowania przepływów pieniężnych ustalono zasadę prowadzenia przepływów dziennych. Bank codziennie monitoruje i wylicza płynność finansową stosując kalkulację nadzorczych miar płynności według załącznika nr 3 do Uchwały nr 386/2008 z dnia 17 grudnia 2008 r. Komisji Nadzoru Finansowego z późn.zm.

Analiza ryzyka płynności oraz zarządzanie płynnością przeprowadzane są zgodnie z przyjętymi w Banku procedurami.

Ocena wewnętrznej adekwatności kapitałowej w zakresie ryzyka płynności w Banku Spółdzielczym w Kolnie wskazuje na brak obowiązku utrzymywania kapitałów na pokrycie powyższego ryzyka, dlatego też Bank nie dokonywał wyznaczania wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka płynności.

Ryzyko operacyjne.

Jest to możliwość poniesienia strat powstałych w wyniku niewłaściwych lub wadliwie przebiegających procesów wewnętrznych, działań ludzi, funkcjonowania systemów, strat wynikających z przyczyn zewnętrznych. Ryzyko operacyjne obejmuje: ryzyko prawne, nie obejmuje ryzyka reputacji i ryzyka strategicznego.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności w Banku jest ograniczanie ryzyka występowania strat operacyjnych oraz dążenie do ich minimalizowania.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem operacyjnym oraz ryzykiem braku zgodności obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) określenie podstawowych procesów niezbędnych do zarządzania ryzykiem operacyjnym,

- 2) prowadzenie i analiza rejestru incydentów i strat z tytułu ryzyka operacyjnego (w tym zawarte są straty z tytułu ryzyka braku zgodności),
- 3) opracowanie ogólnych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasady identyfikacji, oceny, monitorowania, zabezpieczania i transferu ryzyka operacyjnego,
- 4) zarządzanie kadrami,
- 5) określenie docelowego profilu ryzyka operacyjnego, uwzględniającego skalę i profil ryzyka operacyjnego obciążającego Bank,
- 6) zdefiniowanie tolerancji (apetytu) Banku na ryzyko operacyjne, w tym wartości progowe sum strat danej klasy zdarzeń w określonym horyzoncie czasowym, oraz określone działania, które bank będzie podejmował w przypadkach, gdy wartości te zostaną przekroczone,
- 7) przyjęcie założeń dla systemu kontroli wewnętrznej w zakresie ryzyka operacyjnego.

Monitorowanie ryzyka operacyjnego zapewnia zachowanie odpowiedniego poziomu ryzyka poprzez podejmowanie odpowiednich działań minimalizujących to ryzyko i odpowiednio szybką reakcją na pojawiające się incydenty ryzyka operacyjnego. Rejestracji podlegają zdarzenia, które faktycznie miały miejsce. Gromadzenie informacji na temat zdarzeń generujących ryzyko operacyjne oparte jest na systematycznym wyszukiwaniu i zbieraniu danych o przyczynach ewentualnych strat, częstotliwości ich występowania oraz poziomu strat w skali całego Banku. Pomiarowi podlegają straty zarówno finansowe jak i niefinansowe.

W celu zmniejszenia ryzyka operacyjnego Bank monitoruje zdarzenia operacyjne, przeprowadza stosowne szkolenie kadry, udoskonala systemy zabezpieczeń, większość dyspozycji podejmowana jest kolegiąlnie. Kontrola zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadzana jest w ramach: kontroli funkcjonalnej, procesów monitorowania ryzyka i efektów działań zaradczych oraz wyznaczonych limitów i wielkości progowych, audytu wewnętrznego.

Analiza ryzyka operacyjnego oraz zarządzanie ryzykiem operacyjnym przeprowadzane są zgodnie z przyjętymi w Banku regulacjami. Aplikacja programu informatycznego Novum Bank Enterprise - RIRO – Rejestrze Incydentów Ryzyka Operacyjnego, wspomaga zarządzanie ryzykiem operacyjnym, i pozwala na pełną analizę zarejestrowanych zdarzeń ryzyka operacyjnego wraz z analizą strat bezpośrednich i pośrednich.

Ryzyko walutowe

Bank zdefiniował ryzyko walutowe jako ryzyko poniesienia straty wynikającej ze zmian kursów walut.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ograniczanie skutków narażenia Banku oraz Klientów na nieoczekiwane zmiany kursów walut.

W ramach stosowanej polityki ograniczania ryzyka Bank dąży do utrzymywania maksymalnie zrównoważonej pozycji walutowej.

Zarządzanie ryzykiem walutowym ma na celu kształtowanie struktury aktywów i pasywów walutowych w sposób zapewniający ograniczenie niebezpieczeństwa niekorzystnego wpływu zmian kursów walut na sytuację finansową Banku.

Polityka zarządzania ryzykiem walutowym obejmuje następujące zagadnienia dostosowując je do skali działalności Banku oraz profilu ryzyka:

- 1) struktura obrotów w zakresie operacji obciążonych ryzykiem walutowym,
- 2) pozycja Banku na rynku operacji walutowych,
- 3) dopuszczalny stopień ekspozycji Banku na ryzyko walutowe,
- 4) metody monitorowania ryzyka walutowego.

Sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem walutowym zostały wprowadzone w formie pisemnej w regulacjach wewnętrznych Banku.

Sporządził:
Teresa Kozikowska
Wiceprezes Zarządu

Informacje z zakresu ryzyka płynności

Do źródeł występowania ryzyka płynności w Banku zalicza się:

1. niedopasowanie terminów zapadalności aktywów i wymagalności pasywów Banku
2. ryzyka związane ze stroną pasywną bilansu Banku
 - ryzyko nieprzewidywalnego zachowania się deponentów,
 - ryzyko związane ze zdolnością pozyskania depozytów oraz zaciągania kredytów i pożyczek,
 - ryzyko poniesienia nieplanowanych kosztów, powodujące obniżenie wyniku finansowego Banku
3. ryzyko związane ze stroną aktywną bilansu Banku
 - ryzyko braku wystarczającej ilości aktywów płynnych, lub możliwości zbycia tych aktywów,
 - ryzyko braku wystarczającej ilości środków pieniężnych w kasach Banku,
 - ryzyko niedotrzymania terminów spłat kredytów oraz innych należności
4. ryzyko dużych koncentracji zobowiązań i należności
5. inne czynniki wpływające na ryzyko płynności Banku, do których zaliczamy
 - wzrost aktywów niepracujących,
 - brak możliwości pozyskania nowych klientów,
 - zmiany przepisów prawnych, mogących wpłynąć na spadek depozytów w Banku

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez m.in:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego, budżetowego i finansowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Zakres odpowiedzialności za zarządzanie ryzykiem płynności:

1. Rada Nadzorcza:
 - nadzoruje realizację polityki zarządzania ryzykiem płynności,
 - zatwierdza Plan finansowy oraz Plan pozyskania i utrzymywania środków obcych stabilnych,
 - analizuje raporty o poziomie ryzyka płynności Banku, wykorzystaniu limitów ostrożnościowych i skutkach decyzji w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, oraz za-

pewnia, by Zarząd Banku podejmował odpowiednie działania naprawcze w sytuacji wystąpienia problemów,

- określa akceptowalny poziom ryzyka płynności Banku,
- pełni funkcje kontrolną w odniesieniu do zarządzania ryzykiem płynności podejmowanym przez Bank,

2. Zarząd:

- odpowiada za stworzenie skutecznego systemu zarządzania ryzykiem płynności oraz realizację Strategii łącznie z Planem finansowym Banku w zakresie ryzyka płynności, a także nadzór nad efektywnym procesem zarządzania tym ryzykiem,
- odpowiada za ustanowienie procesu zarządzania ryzykiem płynności w sposób zapewniający utrzymanie płynności bieżącej, krótkoterminowej, średnioterminowej oraz długoterminowej w normalnych warunkach, jak i w przypadku wystąpienia zdarzeń kryzysowych,
- dostosowuje strukturę organizacyjną Banku oraz stopień zaawansowania metod zarządzania ryzykiem płynności do charakteru, rozmiaru i skali działalności Banku, złożoności modelu biznesowego oraz profilu ryzyka Banku,
- precyzyjnie i jednoznacznie określa tolerancję ryzyka płynności adekwatną do strategii działalności,
- sprawuje kontrolę nad stworzeniem odpowiedniego systemu raportowania,
- odpowiada za dostosowanie rodzajów i wielkości ryzyka oraz procesu zarządzania do akceptowalnego przez Radę Nadzorczą ogólnego poziomu ryzyka oraz za właściwe sformalizowanie i zaawansowanie tego procesu,
- przeprowadza co najmniej raz w roku przegląd polityki zarządzania ryzykiem płynności oraz oceny mechanizmów kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem,
- przekazuje niezwłocznie Radzie Nadzorczej informacje w przypadku potencjalnych problemów płynnościowych w związku z istotnymi zmianami,
- przekazuje Radzie nadzorczej sprawozdanie zawierające informację o realizacji polityki zarządzania ryzykiem płynności,

3. Zespół ds. ryzyk i analiz:

- opracowuje i wdraża strategię, polityki, plany i procedury zarządzania płynnością w Banku oraz wylicza wewnętrzne wymogi kapitałowe,
- bada wpływ czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku oraz dokumentuje pomiar ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym, jak i prognozowanym,
- przeprowadza analizy ryzyka płynności i proponuje działania, mające na celu zapewnienie bieżącej płynności Banku,
- wylicza nadzorcze miary płynności i limity płynności,
- sygnalizuje Zarządowi przypadki przekroczenia oraz wyjaśnia przyczyny powodujące przekroczenie limitów ostrożnościowych,

- współpracuje i koordynuje działania wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
 - proponuje plany awaryjne zachowania ciągłości działania w sytuacjach kryzysowych,
 - przeprowadza weryfikację i prezentuje Zarządowi w zakresie stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności
4. Pozostali pracownicy Banku:
- realizacja Strategii i Planu finansowego w zakresie pozyskiwania depozytów i udzielania kredytów,
 - realizacja Planu pozyskania i utrzymywania środków obcych stabilnych,
 - zgłaszanie kierownictwu informacji o niepokojących sygnałach, mogących wpłynąć niekorzystnie na sytuację Banku (obserwacja zachowań klienta),
 - dbanie o jak najlepszy wizerunek Banku oraz rzetelną obsługę klientów,
 - kształtowanie pozytywnych relacji z klientami Banku

Sposób pozyskiwania finansowania działalności:

Bank pozyskuje finansowanie działalności głównie poprzez kierowanie swojej oferty depozytowej do sektora niefinansowego. Bank stara się zdywersyfikować swoją ofertę z punktu widzenia terminów wymagalności depozytów, jak i charakteru depozytu (depozytu terminowe i bieżące). Bank oferuje klientom depozyty zarówno w sieci swoich placówek, jak i w Internecie. Oferta Banku skierowana jest również do jednostek samorządowych. Do finansowania działalności kredytowej wykorzystywane są głównie fundusze własne a także stabilna część depozytów wskazanych powyżej

Bank Spółdzielczy w Kolnie jest zrzeszony w Banku BPS SA i jest również uczestnikiem Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS.

Regulacyjne normy dopuszczalnego ryzyka płynności oraz nadwyżka płynności

Nazwa wskaźnika	Wartość wg stanu na 31.12.2016 r.	Limit
Luka płynności krótkoterminowej	58.589 tys. zł	> 0,00 tys. zł.
Współczynnik płynności krótkoterminowej	2,17	min. 1,00
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych funduszami własnymi	2,85	min. 1,00
Współczynnik pokrycia aktywów niepłynnych i aktywów o ograniczonej płynności funduszami własnymi i środkami obcymi stabilnymi	1,39	min. 1,00
LCR	324%	min. 85%
Nadwyżka płynności ¹	108.525 tys. zł	x

¹ Nadwyżka płynności to zgodnie z definicją Banku suma pozycji bilansowych zaliczanych do aktywów płynnych

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności wg stanu na dzień 31.12.2017r. kształtują się następująco:

w tys. zł.

Lp.	Przedział płynności	Luka bilansowa prosta	Luka bilansowa skumulowana	Luka prosta (z pozabilansem)	Luka skumulowana (z pozabilans.)
1	Przedział do 7 dni	78.204	35.008	78.204	26.803
2	Przedział do 1 miesiąca	3.368	38.376	18.780	45.583
3	Przedział do 3 miesięcy	8.106	46.482	8.106	53.690

W ramach funkcjonującego w Zrzeszeniu systemu IPS, jednostka zarządzająca systemem ochrony w uzasadnionych sytuacjach udziela uczestnikom systemu pomocy zwrotnej z Funduszu Pomocowego. Pomoc ta może przybrać formę:

- pożyczki restrukturyzacyjnej,
- gwarancji, poręczenia lub innych zabezpieczeń,
- pożyczki długoterminowej na warunkach zobowiązań podporządkowanych,
- wpłaty na fundusz zasobowy lub rezerwowy

Na system sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności składają się m.in.:

- miesięczne raporty przedstawiane Zarządowi obejmujące: analizę struktury finansowania, analizę wielkości miar płynności i wskaźnika LCR, analizę urealnionej luki płynności, analizę wskaźników płynności w tym wskaźnika zrywalności depozytów, analizę środków dostępnych do sfinansowania odpływu depozytów, a w ujęciach kwartalnych wyniki testów warunków skrajnych,
- kwartalnie raporty przedstawiane Radzie Nadzorczej obejmujące w formie skróconej zagadnienia wskazane powyżej,
- w okresach rocznych analizę płynności długoterminowej

Sporządził:

Monika Banach - Zespół ds. ryzyk i analiz

Informacja z zakresu ryzyka operacyjnego

Informacja o sumach strat brutto z tytułu ryzyka operacyjnego odnotowanych w 2017 roku, w podziale na klasy zdarzeń, w tym w podziale na kategorie zdarzeń w ramach rodzaju zdarzenia (zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku Spółdzielczym w Kolnie).

LINIA: BANKOWOŚĆ KOMERCYJNA	
<i>Rodzaj zdarzenia w ramach linii</i>	<i>KOSZTY</i>
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-
3. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa, w tym kategorie zdarzenia: <ul style="list-style-type: none"> • naruszenie przepisów wewnętrznych regulujących obsługę klienta 	2.166,-
5. Uszkodzenia aktywów	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	-
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami , w tym kategorie zdarzenia:	-
LINIA: BANKOWOŚĆ DETALICZNA	
<i>Rodzaj zdarzenia w ramach linii</i>	<i>KOSZTY</i>
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne	-
3. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa	-
5. Uszkodzenia aktywów	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	-
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami	-
LINIA: PŁATNOŚCI I ROZLICZENIA	

<i>Rodzaj zdarzenia w ramach linii</i>	<i>KOSZTY</i>
1. Oszustwo wewnętrzne	-
2. Oszustwo zewnętrzne: w tym kategorie zdarzenia: <ul style="list-style-type: none"> • napad rabunkowy na bankomat w placówce Banku dokonany przez osoby zewnętrzne 	54.780,30
3. Praktyka kadrowa i bezpieczeństwo pracy	-
4. Klienci, produkty i praktyka biznesowa	-
5. Uszkodzenia aktywów	-
6. Zakłócenia działalności i błędy systemów	-
7. Dokonywanie transakcji, dostawa oraz zarządzanie procesami , w tym kategoria zdarzenia: <ul style="list-style-type: none"> • różnice kasowe 	252,09
Koszty linii Bankowość Komercyjna	2.166,-
Koszty linii Bankowość Detaliczna	0,00
Koszty linii Płatności i rozliczenia	55.038,39
Razem koszty Ryzyka operacyjnego: w tym:	57.204,39
Koszty odwrócone	-57.204,39
Razem koszty Ryzyka operacyjnego netto	0,00

Dodatkowo Bank powinien informować o najważniejszych zdarzeniach ryzyka operacyjnego według własnego uznania.

W okresie 2017 roku w Banku Spółdzielczym w Kolnie nie wystąpiły incydenty zdarzenia ryzyka operacyjnego, które miały istotny wpływ na działalność Banku.

W celu wyeliminowania wystąpienia podobnych zdarzeń w przyszłości Bank podjął następujące działania:

- przeprowadzono rozmowy dyscyplinarne z pracownikami winnymi zaniedbań
- wprowadzono dodatkowe mechanizmy kontrolne w zakresie sporządzania przelewów

Sporządził: Monika Banach – Zespół ds. ryzyk i analiz

Załącznik nr 5

Oświadczenie Zarządu

Zarząd Banku Spółdzielczego w Kolnie niniejszym oświadcza, że ustalenia opisane w Informacji ilościowo-jakościowej dotyczącej adekwatności kapitałowej Banku Spółdzielczego w Kolnie wg stanu na 31.12.2017 r. (Ujawnienie informacji dotyczących ryzyka, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń i innych informacji ujawnianie zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, część ósma) są adekwatne do stanu faktycznego, a stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii ryzyka Banku.

Kolno, 28.03.2018 r.

Sporządził:

Zarząd Banku

Wiceprezes Zarządu

Prezes Zarządu – Krzysztof Kajko

Teresa Kozikowska

Wiceprezes Zarządu – Teresa Kozikowska

Wiceprezes Zarządu – Marcin Krejszeff